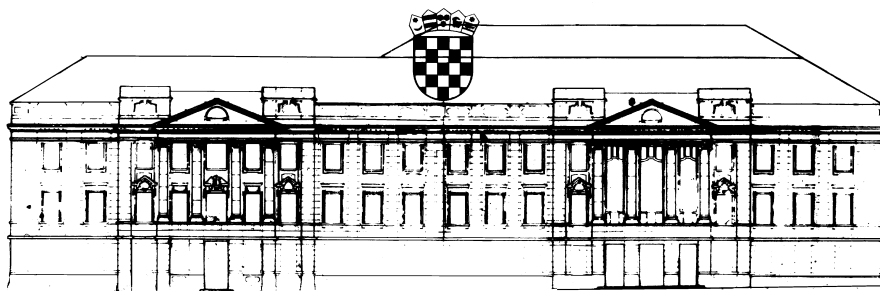

izvješća HRVATSKOGA SABORA

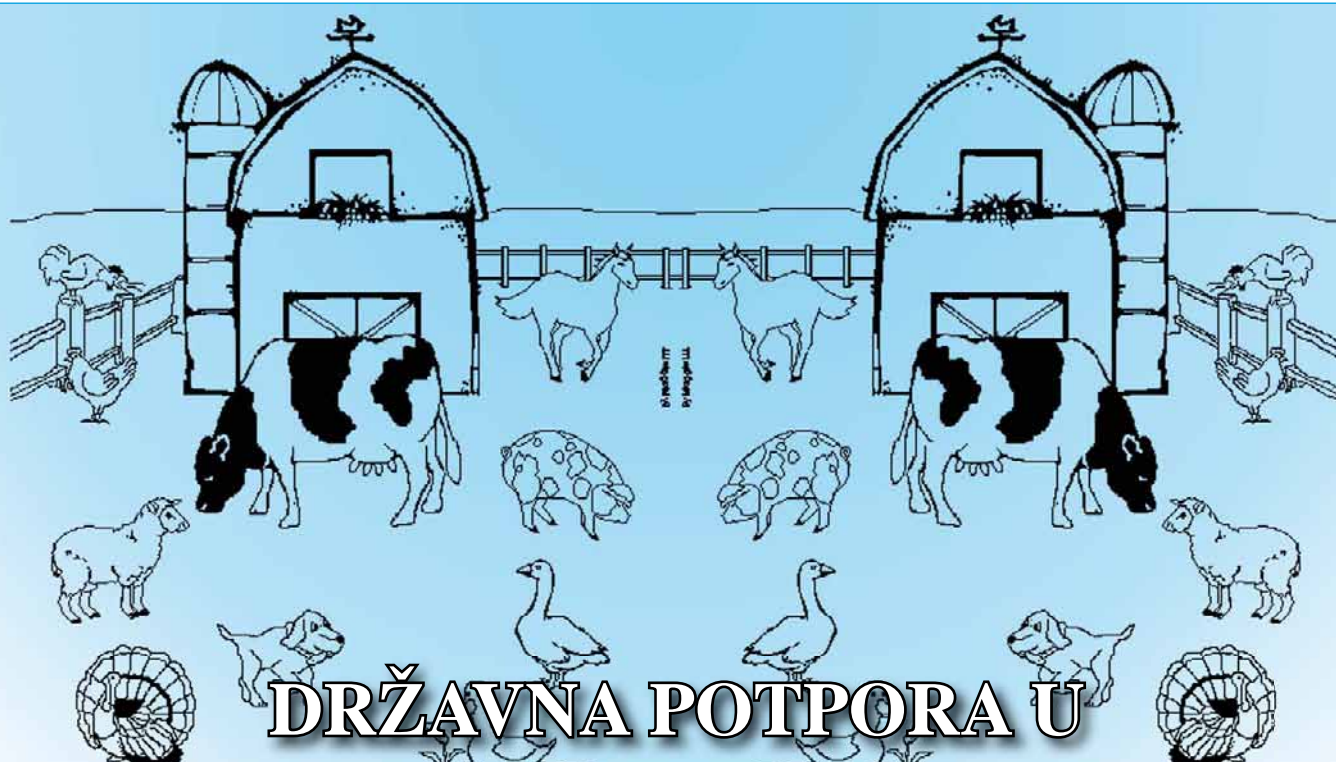
ISSN 1845-9404

GODINA XVII.

BROJ 454

ZAGREB, 5. XII. 2006.

21. SJEDNICA HRVATSKOGA SABORA

DRŽAVNA POTPORA U
POLJOPRIVREDI, RIBARSTVU I
ŠUMARSTVU

- PRIJEDLOZI ZAKONA O:

- zdravstvenoj zaštiti; obveznom zdravstvenom osiguranju; dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju; i zdravstvenom osiguranju zaštite na radu **3**
- državnom odvjetništvu **6**
- prijevozu u cestovnom prometu **9**
- prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o političkim strankama **10**
- zaštititi i očuvanju kulturnih dobara **10**
- Vladi Republike Hrvatske **11**

- PRIJEDLOZI I KONAČNI PRIJEDLOZI ZAKONA O:

- državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu **12**
- financiranju vodnog gospodarstva **14**
- potvrđivanju Sporazuma o financiranju za nacionalni PHARE program za 2005. godinu između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije **14**
- potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za projekt „dovršenje autoceste Rijeka-Zagreb“ **15**
- potvrđivanju Sporazuma o operativnoj i strateškoj suradnji između Republike Hrvatske i Europskog policijskog ureda **15**
- potvrđivanju Protokola o zabrani uporabe u ratu zagušljivih, otrovnih ili sličnih plinova i bakterioloških metoda ratovanja **15**
- potvrđivanju Ugovora o pristupanju Republike Makedonije srednjoeuropskom ugovoru o slobodnoj trgovini **16**

KONAČNI PRIJEDLOZI ZAKONA O:

- šumama **16**
- predmetima opće uporabe **18**

PRIJEDLOZI ODLUKA:

- prijedlog dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske 2006-2015. **19**
- prijedlog nacionalnog programa suzbijanja korupcije **22**
- prijedlog odluka o imenovanju zamjenica pravobraniteljice za djecu **22**
- prijedlog odluke o imenovanju dijela članova Upravnog Vijeća Hrvatske izvještajne novinske agencije **22**

IZVJEŠĆA:

- izvješće o radu Upravnog Vijeća Hine 2005/2006. godine **23**
- izvješće o radu Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske za 2005. godinu **25**
- godišnje izvješće o radu za 2005. godinu Agencije za zaštitu osobnih podataka **26**
- godišnja financijska izvješća Hrvatske banke za obnovu i razvitak za 2005. godinu **27**

- IZBORI - IMENOVANJA - RAZRJEŠENJA **28**

PRIKAZ RADA:

- 21. SJEDNICE HRVATSKOGA SABORA ODRŽANE 27, 28, 29, 30. LIPNJA TE 4, 5, 6, 7, 11, 12. I 13. SRPNJA 2006.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI; PRIJEDLOG ZAKONA O OBVEZONOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU, PRIJEDLOG ZAKONA O DOBROVOLJNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU; PRIJEDLOG ZAKONA O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU ZAŠTITE NA RADU

Kvalitetnija financijska kontrola i odgovornost

Hrvatski je sabor nakon objedinjene rasprave, u kojoj je bilo dosta ispravaka netočnih navoda i replika, većinom glasova prihvatio u prvom čitanju ove zakonske prijedloge predlagatelja Vlade RH. Njihovo prihvatanje predložili su i nadležni saborski odbori: Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo i Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu a uz načelne primjedbe i Odbor za zakonodavstvo.

O PRIJEDLOGU

Prava ostaju ista

Njima se, kako je obrazložio na sjednici Hrvatskog sabora ministar zdravstva dr.sc. **Neven Ljubičić**, željelo doći do najboljih rješenja u ovom trenutku a u skladu s usvojenom Strategijom razvitka zdravstva u razdoblju od 2006. do 2011. godine. Nakon prethodne rasprave o ovim zakonskim prijedlozima organizirana je Radionica u kojoj su sudjelovali socijalni partneri, sindikati, poslodavci. Komore unutar zdravstva i udruge pacijenata. radionica poručuje da ne želi politikanstvo i da ima zajednički cilj, boljitak zdravstvenoga sustava i zdravstvene zaštite u RH, prenio

je ministar. Što se tiče samih zakonskih rješenja naveo je da je jedno od značajnih rješenja naglašena odgovornost osnivača za obveze zdravstvenih ustanova ali i jačanje odgovornosti osnivača i ravnatelja za financijsko poslovanje svake zdravstvene ustanove. Želi se omogućiti kvalitetnija i bolja financijska kontrola i odgovornost osnivača odnosno ravnatelja (menadžmenta) bolnica na način da se ta odgovornost spušta sve do razine odjela. Određeno je da se jedan kvantum decentraliziranih sredstava praktično može preusmjeriti u pokrivanje troškova zdravstvene zaštite u određenoj zdravstvenoj ustanovi (prijedlog Udruge poslodavaca uz konsenzus sindikata, komora, udruga pacijenata). Značajno rješenje je osnivanje domova zdravlja na otocima, da u upravnim vijećima domova zdravlja trebaju biti zastupljeni zakupci. Uvodi se novi pojam za klinike kao suradne ustanove, jer naše su se bolnice tijekom vremena izdigle iznad ranga opće bolnice, postoje čak pojedini odjeli gdje su dva ili tri nastavnika, i red je da se ti ljudi i odjeli nagrade i da im se da status i time stimulira ne samo stručni nego i znanstveni rad i u općim bolnicama i specijalnim (slučaj sa Slavonским Brodom, Varaždinom, Zadrom, Dubrovnikom).

Rješenja su se nastojala u najvećoj mogućoj mjeri prilagoditi zakonodavnim rješenjima koja postoje u EU, pa tako je na prijedlog sindikata uvršten 48 satni radni tjedan u koji će biti uključena dežurstva i pripravnosti (prijelazno razdoblje od pet godina). Isto tako na prijedlog svih sindikalnih središnjica briše se rješenje koje je omogućilo da liječnici koji rade u bolnici u punom radnom vremenu mogu raditi u tom prostoru i izvan radnog vremena (za plaćene preglede primali pacijente koji su bili na listi čekanja). Taj je pristup bio neetičan i pacijenti su bili protiv njega, rekao je, među ostalim ministar, naglasivši i da se mijenja struktura upravnog vijeća u zdravstvenim ustanovama (nedopustivo da predsjednik upravnog vijeća nema visoku stručnu spremu.)

Prava iz zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja neće se mijenjati i u cijelosti ostaju ista i ne odgovara istini kad se iznosi da će netko ostati bez nekih prava. Velik je iskorak formiranje nove liste lijekova čime se prilagođujemo rješenjima drugih zemalja (Njemačka, Italija, Norveška) i omogućuje dobrobit pacijenata i fiskalna stabilnost na tom području. Svi će lijekovi biti na listi s time da se preferiraju generički lijekovi (Francuska ima 55 posto tih lijekova na osnovnoj listi, SAD više

od 50 posto, Hrvatska 34 posto) a na listi se nalaze i lijekovi koji su čekali na to pet do šest godina (Glivek, Lantus itd.). Tu je i odredba koja će sigurno imati velikih implikacija: ukoliko se neki oblik zdravstvene zaštite ne može ostvariti unutar određenog vremenskog razdoblja pacijent, bolesnik može istu pretragu ili pregled načiniti u privatnom sektoru uz povrat troškova, naglasio je ministar.

RASPRAVA

Potrebna duboka reforma

U objedinjenoj raspravi **Jozo Radoš (HNS)** javio se u ime **Kluba zastupnika HNS-a** te rekao da su najgori oni zakoni koji imaju ambiciju temeljito promijeniti sustav a zapravo ništa ne mijenjaju, a po tome smo poznati ne samo u sustavu zdravstva. Naravno da nije moguće ne podržati intencije zakona jer su sadržane u Nacionalnoj strategiji, ali čitajući ih nije jasno kako ćemo ta visoka načela ugraditi u našu zdravstvenu praksu.

Temeljna institucija našeg zdravstvenog sustava je HZZO, to je socijalistički fond a ne moderna osiguravateljska kuća i u obveznom osiguranju jedina što znači da nema konkurencije a time osiguranik ni izbora. U dopunskom zdravstvenom osiguranju postoji konkurencija, postoji privatno osiguranje u kojem nema gotovo ništa, pokriva se dijagnostika, a da bude gore neke privatne osiguravateljske kuće ugovaraju usluge s javnim zdravstvenim ustanovama i tako opterećuju umjesto da rasterećuju naš zdravstveni sustav. Govori se kako bi trebalo provesti decentralizaciju, a u protekle dvije i pol godine zapravo je postupak centralizacije naglašen, rekao je, među ostalim, naglasivši da za stanje u županijskim bolnicama županija ne može biti odgovorna jer nema za to fiskalne kapacitete, nema za modernizaciju bolnice pa čak ni za hladni pogon. Tu je i pitanje ravnatelja bolnica a nije bitno kako se posluje, postoje li dugovi već je bitno da se ne pripada jednoj političkoj opciji, neke su od primjedbi zastupni-

ka. Klub zastupnika HNS-a smatra da je opsežna i duboka reforma sustava financiranja i ukupne organizacije zdravstva potrebna, da je naš zdravstveni sustav zastario, da ti problemi neće biti riješeni ovim zakonskim prijedlozima i zato ih Klub neće podržati.

Dorotea Pešić-Bukovac (IDS) izvijestila je da je **Klub zastupnika IDS-a** razočaran i ogorčen ovim zakonskim prijedlozima jer su oni isti kao za prethodnu raspravu što znači da ne postoji nimalo volje i senzibiliteta za uvažavanjem prijedloga iz rasprave. Čini nam se da su ove zakonske prijedloge pisali ekonomisti (kako uštedjeti) i oni ne mogu biti dobri ni za jednog građanina RH.

Puno je problema u našem zdravstvu ali ih nećemo riješiti dok ne počnemo rješavati od temelja, korjenitim promjenama. Županije nemaju izvore prihoda u svom proračunu za pokriće gubitaka u poslovanju svojih zdravstvenih ustanova, ne mogu se za to zaduživati pa proizlazio da je decentralizacija zdravstvenog sustava imperativ (možda vratiti siz-ove). Rad na svim razinama je netransparentan (npr. o specijalizaciji odluku donosi ministar a trebalo bi je odobriti svakome tko će je financirati), smanjuje se broj liječnika, predloženi zakoni se ne bave prevencijom, u trajanje radnog vremena od 48 sati treba uključiti i pripreme za rad te da se nakon dežurstva mora napustiti radno mjesto (a ne nastaviti s redovnim radom).

Ne rješava ni jedan problem

Milanka Opačić (SDP) govorila je u ime **Kluba zastupnika SDP-a** ustvrdivši da ovi zakoni definitivno nisu reforme zdravstva i da se njima ne rješava ni jedan problem u zdravstvu. Problemi u zdravstvu su iz dana u dan sve veći i ne čini se ništa da se pronade rješenje. Zašto struka preko noći mijenja mišljenje od jednog negativnog stava do toga da sve apsolutno podržava, pitala je. U predloženim zakonima jedino se predlaže smanjenje prava pacijenata i veće posezanje u njihov džep, rekla je uz iznošenje primjedbi poput predgovor-

nika o financiranju županijskih bolnica, da u zaštiti zdravlja na radu treba bitno ojačati preventivne aktivnosti.

SDP ne može prihvatiti zakonska rješenja po kojima pravo na zdravlje, kvaliteta zdravstvene skrbi i lijekova ovisi jedino o financijskoj moći pojedinca.

Mr.sc. **Nikola Ivaniš (PGS)** iznio je razmišljanja **Kluba zastupnika PGS-a, SBHS-a i MDS-a** o aktualnog trenutku hrvatskoga zdravstva koja se odražava i kroz ovu raspravu te rekao da ovaj Klub neće podržati predložene zakone (mnogo manjih rješenja u ovim predloženim zakonima osobno kao liječnik, zastupnik podržava) jer ne ulaze u problem hrvatskog zdravstva a to su gubici. Kao država ne možemo se podičiti nikakvim kontinuitetom zdravstvene politike i ozbiljnoga organizacijskog i stručnog rukovođenja jednim tako velikim i važnim sustavom kao što je zdravstveni i sustav je stoga u situaciji kakva je danas. Strategija zdravstva je već četvrta strategija i kad je zdravstvo u pitanju imamo diskontinuitet stavova.

Što se tiče samih zakonskih rješenja naveo je da je jedno od značajnih rješenja naglašena odgovornost osnivača za obveze zdravstvenih ustanova ali i jačanje odgovornosti osnivača i ravnatelja za financijsko poslovanje svake zdravstvene ustanove.

U zdravstvenom sustavu javno zdravstvo može dobiti i najprolazniju ocjenu, imamo previše bolnica, loše su organizirane (hipertrofirano zagrebačko zdravstvo) neke su od primjedbi zastupnika. Pita na koji način možemo funkcionirati s hipotetskih devet posto GBP-a za zdravstvo (razvijene zemlje izdvajaju od osam do deset posto) te dodaje da bi reformu zdravstva trebali voditi medicinari. Definitivno je došlo vrijeme da se razdvoje funkcije Zavoda i Ministarstva zdravstva, moraju se redefinirati izvori financiranja zdravstva (država dugu-

je zdravstvu oko dvije milijarde kuna), ali i osigurati sredstva da se ne snizuje razina zdravstvene zaštite. Nitko izvan ove zemlje (Svjetska banka) ne treba ni pod koju cijenu određivati koliko ćemo i zašto svog novca trošiti na neku djelatnost, a prostora za uštede ima (lokalna, regionalna i državna uprava) i mora se bilancirati javna potrošnja u prilog zdravstvu.

U osvrtu na raspravu ministar dr.sc. **Neven Ljubičić** rekao je da ova Vlada apsolutno podržava sustavne promjene ali da za razliku od bivše Vlade nije htjela skočiti odmah na prvi kat pa pasti, već ima stepenice. Plan specijalizacija ne donosi ministar, Ministarstvo, već ustanove, rekao je, odgovarajući i na druge primjedbe iz rasprave pa tako naveo da je ova Vlada prva pokrenula Hrvatski zavod za mentalno zdravlje.

Promjene nisu u interesu korisnika

Miroslav Čaćija (HSS) također navodi, javljajući se u ime Kluba zastupnika HSS-a, da su u predloženom obuhvaćeni samo nekih od dobrih prijedloga iz prethodne rasprave i da se radi o kozmetičkim promjenama koje nisu u interesu građana osiguranika. Sve se ipak svodi na to da se teret potrošnje prebaci iz javne na privatnu, na osiguranika i lokalnu samoupravu, rekao je, osvrćući se i na predložena rješenja te kao bitnu primjedbu naglasio onu o titularu vlasništva nad zdravstvenim ustanovama. Zadržava se i dalje odredba po kojoj se i trgovačka društva mogu baviti zdravstvenom djelatnošću a što se pokazalo lošim rješenjem (primjerice, poliklinika Sv. Duh 2).

Treba odrediti broj domova zdravlja u odnosu na ukupan broj stanovnika

županije. Korisnici uslugu trebaju moći obavljati u najbližem domu a ne prema utvrđenoj podjeli. Nastavak privatizacije otvara pitanje uloge ravnatelja i može li primarna zdravstvena zaštita biti glavni oslonac zdravstvenog sustava. Primarna zaštita mora biti besplatna (bez pristojbe, ona ima osnova u specijalističko-konzilijarnoj zaštiti), skupština koja se uvodi za Zavod previše će koštati, neke su od primjedbi.

Predložene izmjene i dopune zakona morale bi se donijeti konsenzusom a treba ih dopuniti i iznesenim kvalitetnim primjedbama i uputiti u drugo čitanje.

Ispravlja se niz negativnosti

Dr.sc. **Andrija Hebrang (HDZ)** javio se u ime **Kluba zastupnika HDZ-a** rekavši da ove zakone treba podržati. Njima se ispravlja čitav niz negativnih stvari i uočenih pojava, naglasio je, šire govoreći o stanju u zdravstvu i njegovim problemima i učinkovitosti po čemu smo na 40. mjestu od 192 zemlje svijeta.

Očekivano trajanje života u Hrvatskoj (75) je godinu dana dulje nego u Europi (74), u zadnje tri godine otvoreni su novi bolnički kapaciteti. U financiranju neće biti velikih promjena jer je za to potreban konsenzus parlamentarnih stranaka. Koliko god se novca „sipa“ u sustav toliko će iscuriti jer postoje paraziti -farmaceutska industrija (40 posto propisanih lijekova ili 1,22 milijarde kuna završi u kanalizaciji) te oprema.

Uvedena je financijska odgovornost za sustav (skupština HZZO, ravnatelj, ugovorne ustanove), prvi put imamo preventivne preglede u primarnoj zaštiti kao zakonsku obvezu a dobro što se zadržavaju sve socijalne povlastice, rekao je.

Dr.sc. **Zlatko Kramarić (HSLs)** izvijestio je da potpora **Kluba zastupni-**

ka HSLs-a ovim zakonskim prijedlozima ovisi o tome hoće li se razina zdravstvene zaštite snižavati ili ne. Ako će se povećavati onda će Klub dati potporu.

Nedostaju simulacije uz provedbu zakona, primijetio je da je zdravstvo posljednja stvar gdje bi trebali voditi političke, ideološke borbe. Naprotiv, trebalo bi što prije postići konsenzus jer se ovo tiče svih naših građana.

Dr.sc. **Josip Sudec (HSU)** podsjetio je da je **Klub zastupnika HSU-a** izrazio nezadovoljstvo u vezi sa Strategijom zdravstva te konstatirao, da je najveća zamka zdravstvene reforme njezina nedorečenost (četiri zakona će s 85 podzakonskih akata regulirati zdravstvo). Ako se radi o ograničenjima onda će se to osjetiti na zdravlju ljudi odnosno teoretski su ova rješenja u redu ako se ne umanjuje paket osnovne zdravstvene zaštite no tada je pitanje može li se održati kvaliteta.

Ni u Strategiji ni u ovim prijedlozima ne kaže se da je netko odgovarao za neracionalnu organizaciju ili lošu kontrolu troškova u zdravstvu, odgovora nema ni da li će ubuduće primarna zdravstvena zaštita preuzeti 70 posto usluga ili će to opet ostati u bolnicama (možda postoje odgovori u podzakonskim aktima), rekao je zastupnik te naveo da ovaj Klub ima dvadesetak pisanih primjedbi na predložene zakone i ako bude potrebno pretvorit će ih u amandmane.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su **Jagoda Martić (SDP)**, **Biserka Perman (SDP)**, **Antun Peruško (SDP)**, **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, **mr.sc. Ivan Bagarić (HDZ)**, **Mirjana Brnadić (HDZ)**, **Zdenka Babić-Petričević (HDZ)** te u petminutnoj raspravi u ime **Kluba zastupnika HDZ-a Darko Milinović (HDZ)**.

D.K.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU

Promjene u radu Državnog odvjetništva

Nakon kraće rasprave Hrvatski sabor je na 21. sjednici usvojio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom odvjetništvu iz 2001. godine (to je bila i sugestija nadležnih radnih tijela) - Odbora za pravosuđe i Odbora za zakonodavstvo). Ovim se novelama, među ostalim, uređuje nadležnost građansko-upravnih odjela općinskih, županijskih i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, te ovlasti za zastupanje, u skladu s Ustavom RH. Osim toga, poboljšava se unutrašnji nadzor nad radom državnih odvjetnika te postupak njihova imenovanja i razrješenja (to se odnosi i na zamjenike), i razrađuje novi sustav ocjenjivanja. Predviđa se i osnivanje posebnog Odjela za međunarodnu pravnu pomoć i suradnju, razgraničavaju poslovi državno-odvjetničke i pravosudne uprave, a novina je i uvođenje imovinske kartice za državno-odvjetničke dužnosnike.

Objasnila zastupnicima razloge za izmjenu postojećeg Zakona, ministrica pravosuđa **Ana Lovrin** je napomenula da se u njegovoj petogodišnjoj primjeni pokazalo da pojedine odredbe treba dograditi, a neka rješenja promijeniti, jer nisu dovoljno precizna. Podsjetila je na činjenicu da je taj zakon donesen nakon izmjene Ustava RH iz 2000. godine, što je omogućilo spajanje bivšeg državnog odvjetništva i državnog pravobraniteljstva. Nakon određenog vremena uočene su teškoće u određivanju nadležnosti građansko-upravnih odjela, tako da Državno odvjetništvo RH mora svojim napucima ili odlukama odlučiva-

ti koje je državno odvjetništvo nadležno u određenom predmetu (to se poglavito odnosi na predmete pred trgovačkim sudovima). Stoga se veliki dio predloženih izmjena odnosi na uređenje nadležnosti građansko-upravnih odjela, ovlasti zamjenika u tim odjelima za donošenje odluka i odnos prema državi i njezinim tijelima koja po zakonu zastupa državno odvjetništvo.

Predloženim se uređuje nadležnost građansko- upravnih odjela državnih odvjetništava te ovlasti za zastupanje (u skladu s Ustavom RH).

Prema sadašnjem zakonu državna odvjetništva mogu zastupati jedinice lokalne i područne samouprave, kada je to opravdano s obzirom na predmet postupka (one su im dosad obično davale generalnu punomoć za zastupanje). Međutim, to nije u skladu sa čl. 124. Ustava RH, kojim je određeno da je državno odvjetništvo, kao samostalno i neovisno pravosudno tijelo, ovlašteno i dužno poduzimati pravne radnje radi zaštite imovine Republike Hrvatske. Osim toga, u praksi je često bilo problema s tim u svezi, budući da su interesi lokalne i područne (regionalne) samouprave nerijetko bili u suprotnosti s interesima države. Stoga Vlada predlaže da ta institucija više ne zastupa po punomoći lokalnu, odnosno regionalnu samoupravu. U njejoj ingerenciji i dalje ostaje zastupanje u građanskim i uprav-

nim predmetima, na temelju posebne punomoći, pravnih osoba u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske. Sužava se i odredba koja je omogućavala da Državno odvjetništvo RH, na zahtjev državnih tijela, daje pravna mišljenja o svim pravnim poslovima koje sklada Republika Hrvatska, te o drugim imovinsko-pravnim pitanjima i stvarima od interesa za državu. Prema predloženom, ono bi ubuduće davalo mišljenje samo onda kad je to utvrđeno posebnim zakonom, te o nacrtima prijedloga zakona i drugih propisa.

RASPRAVA

Predložene izmjene su dobrodošle, jer će preciziranje nadležnosti u građanskim stvarima pridonijeti unapređivanju rada Državnog odvjetništva, konstatirao je **Dražen Bošnjaković**, predstavnik Kluba zastupnika HDZ-a. Po njihovoj ocjeni u kaznenopravnom dijelu je postignuta visoka ažurnost, pa u narednom razdoblju treba više poraditi na zaštiti državne imovine, odnosno interesa Republike Hrvatske. Slažu se s prijedlogom da ta institucija više ne zastupa jedinice lokalne samouprave, budući da su njihovi interesi, pogotovo imovinski, ponekad u sukobu s interesima države. Pozdravljaju i osnivanje posebnih odjela za unutarnji nadzor, te za međunarodnu pomoć i suradnju (kaznena djela postaju sve sofisticiranija, i sve više poprimaju međunarodna obilježja).

Prema predloženom, u okviru Državnog odvjetništva vodit će se i zasebna kadrovska evidencija (dosad ju je vodilo Ministarstvo) a bolje je reguliran i sustav

ocjenjivanja, te postupak imenovanja i razrješenja državnih odvjetnika i njihovih zamjenika. Uvođenje imovinske kartice za državnoodvjetničke dužnosnike trebalo bi spriječiti bilo kakvu korupciju, a stroža pravila vezano uz stegovnu odgovornost osigurati odgovorniji pristup poslu, napominje zastupnik.

Zastupnici HDZ-a posebno pozdravljaju odredbu čl.29 koja nalaže da se prilikom imenovanja zamjenika državnih odvjetnika mora voditi računa o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina.

Gradani očekuju efikasniju borbu protiv kriminala i korupcije

Ključno je pitanje - kaže **Pero Kovačević**, glasnogovornik **Kluba zastupnika HSP-a** (to zanima i građane) - hoće li ove novele pridonijeti učinkovitijem postupanju Državnog odvjetništva u borbi protiv kriminala i korupcije, te za zaštitu imovine Republike Hrvatske, a time i uspostavi načela vladavine prava. To znači da treba uvesti pitanje odgovornosti za nesankcioniranje počinjenih kaznenih djela, a ne da se počinitelji tih djela slobodno šecu dok se, s druge strane, država obračunava s umirovljenicima koji na tržnici prodaju hlače da bi preživjeli. Što reći javnosti o radu državnog odvjetništva, policije, pa i sudstva, nakon što je narkodiler s 92 evidentirane kaznene prijave pobjegao iz Hrvatske? - pita zastupnik. Haespeovce zanima i to hoće li državno odvjetništvo postupati po službenoj dužnosti u svim slučajevima kad je država oštećena, s obzirom na to da dosad nije poništena pretvorba niti jednog subjekta, iako je Državna revizija utvrdila brojne nezakonitosti). Smatraju da ovim Zakonom treba riješiti i pitanje brojnih sporova za naknadu štete koje građani vode protiv države (vrijednost tih sporova procjenjuje se na oko 7 mlrd. kuna, a zajedno s kamatama premašuje 11 mlrd. kuna). Naime, umjesto da se Državno odvjetništvo ovlasti za sklapanje sudskih ili

izvansudskih nagodbi, Vlada ga sili da zavlacenjem tih sporova kupuje vrijeme (iako je jasno da će dobar dio njih država izgubiti).

Radi izbjegavanja eventualnog sukoba interesa Vlada predlaže da državna odvjetništva više ne zastupaju po punomoći lokalnu, odnosno regionalnu samoupravu.

Po mišljenju haespeovaca Državno odvjetništvo bi trebalo davati ne samo mišljenje nego i suglasnost na ugovore koje sklapaju ministarstva i središnja tijela državne uprave koja nemaju status pravne osobe. Ostale izmjene koje se predlažu smatraju kozmetičkim, s tim da je pitanje imovinske kartice ovdje bolje regulirano nego u Zakonu o sudovima (ta će se obveza odnositi i na postojeće, a ne samo na buduće dužnosnike). Slažu se s tim da se kod imenovanja državnoodvjetničkih dužnosnika u pojedinim situacijama obavlja i sigurnosna provjera kandidata, ali se nadaju da to neće biti politički motivirano. Glavni kriteriji za rad u Državnom odvjetništvu trebaju biti stručnost, profesionalnost, domoljublje i poštenje, zaključio je Kovačević.

Sigurnosna provjera kandidata - obvezna

Po ocjeni **Kluba zastupnika HNS-a** većina predloženih izmjena je hvalevrijedna, izjavio je **Nikola Vuljanić**. Mišljenja su, međutim, da nema potrebe ukinuti ovlasti državnog odvjetništva da zastupa lokalnu samoupravu. Hrvatsku ne čini samo središnja država nego i svih 4,5 milijuna njenih stanovnika te sve županije, gradovi i općine, napominje zastupnik. Njegove stranačke kolege zbunjuje i to što su odredbe o obrazovanju državnih odvjetnika i njihovih zamjenika svrstane u poglavlje o unutarnjem nadzoru (to je neracionalno i netransparentno rješenje). Mišljenja su da bi tre-

balo uvesti obvezu sigurnosne provjere kandidata za državne odvjetnike i njihove zamjenike, vodeći računa o tome da se to ne zaustavi na razini moralno-političke podobnosti. Uvođenje imovinskih kartica smatraju pohvalnim, a sugeriraju i da se jasnije razgraniče ovlasti državnih odvjetnika i savjetnika u Državnom odvjetništvu. Nema sumnje da će povećanje ovlasti savjetnicima smanjiti pritisak na državne odvjetnike i zamjenike, ali i tu treba zadržati granicu.

Zalažu se i za preciznije definiranje kontrole rada državnih odvjetništava u obavljanju poslova pravosudne uprave (ta se kontrola mora striktno ograničiti na administrativno-upravni dio poslovanja). S obzirom na to da je posao državnih odvjetnika dinamičniji i zahtijeva više energije nego većina poslova u državi postavlja se pitanje je li dob od 70 godina granica koju bi trebalo respektirati kad je riječ o prestanku dužnosti po sili zakona. Na kraju je sugerirao Vladi da zakonske tekstove koje šalje u Sabor prethodno podvrgne lekturi.

Gradani očekuju da profunkcionira pravna država a ne da počinitelji kaznenih djela slobodno šecu.

Klub zastupnika SDSS-a će poduzeti ovaj zakonski prijedlog, u nadi da će njegova primjena pridonijeti poboljšanju kvalitete rada i autoriteta Državnog odvjetništva, te osigurati da ta institucija funkcionira kao sustav, izjavio je **Ratko Gajica**. Budući da to u prvom redu podrazumijeva autoritet stručnosti, začuđuje opaska u obrazloženju, da neki ljudi nemaju volju ili da odbijaju stručno usavršavanje. Zbog toga je dobro da se model ocjenjivanja usavršava (traži se stručna i ljudska legitimacija državnih odvjetnika). Sporna pitanja u vezi premještaja su dobro regulirana, ali bi u zakon trebalo „ugraditi“ i postupak protiv državnog odvjetnika koji opstruira rad.

Oslobađanje državnog odvjetništva zastupanja lokalne samouprave ima logike, ali to bi moglo imati nezgodne posljedice za lokalne jedinice, u prvom redu financijske, upozorava zastupnik. Stoga je možda trebalo zadržati mogućnost da državna odvjetništva ostanu kao generalni zastupnici lokalnih jedinica u nekim segmentima.

Još jedan korak u zaštiti digniteta državnog odvjetništva

Po riječima dr.sc. Zlatka Kramarića **Klub zastupnika HSLS-a** će podržati Prijedlog zakona, prije svega zbog toga što liberali inzistiraju na važnosti uglednih neovisnih institucija koje mogu raditi autonomno, na ponos građana. Uostalom, petogodišnja primjena postojećeg Zakona pokazala je da neke odredbe treba dograditi, a neka rješenja promijeniti. Kako reče, uvođenje obvezne edukacije za državne odvjetnike svakako treba pozdraviti, ali se postavlja pitanje kako sankcionirati one koji neće htjeti sudjelovati u tome. Također nije jasno zašto se obveza educiranja odnosi samo na zamjenika državnog odvjetnika (svi zaposleni u Odvjetništvu bi trebali pratiti novine u pravnom sustavu). Po mišljenju haesesovaca umjesto predloženog sustava ocjenjivanja trebalo bi uvesti sistem nagrađivanja na temelju postignutih rezultata. Po njihovoj ocjeni haesesovaca osnivanje Odjela za međunarodnu pravnu pomoć i suradnju je dobar potez, jer će potreba za takvim odjelom biti sve izraženija ulaskom Hrvatske u EU. I oni dijele mišljenje da bi sigurnosnoj provjeri trebali biti podvrgnuti svi kandidati za državne odvjetnike. Zanima ih imaju li ti dužnosnici po zakonu imunitet (to pitanje treba uskladiti s Ustavom). Odredbom koja propisuje obvezu donošenja novog Etičkog kodeksa državnih odvjetnika (u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog Zakona) učinjen je još jedan korak u zaštiti digniteta ovog državnog tijela i zvanja, konstatira Kramarić. To će zasigurno pridonijeti jačanju funkcije državnog odvjetništva.

Osigurati sredstva za provedbu zakona

Iako je neovisnost te institucije proklamirana Ustavom, u nedavnoj prošlosti imali smo slučaj da najviši državni dužnosnici javno izdaju naloge toj instituciji i policiji, što je za svaku osudu, podsjetila je **Ingrid Antičević-Marinović**, predstavnica **Kluba zastupnika SDP-a**.

U nastavku je izjavila da njeni stranački kolege podržavaju predložene izmjene, u nadi da će doći vrijeme kad će se Državno odvjetništvo baviti samo poslovima kaznenog progona, a ne zastupanjem države (takva je praksa u čitavoj Europi). Uz ono što je već rečeno u raspravi, upozorila je na to da nisu predviđena potrebna sredstva za provođenje ovog Zakona (to iziskuje osnivanje novih odjela u okviru Državnog odvjetništva, vođenje novih evidencija, i dr.). Smatra da nije najsretnije rješenje da resorno Ministarstvo ne može kontrolirati rad nižih državnih odvjetništava izravno, već samo preko Državnog odvjetništva RH. Esdepeovci inzistiraju i na tome da imovinske kartice koje se uvode za državnoodvjetničke dužnosnike budu dostupne javnosti, jer inače gube smisao.

Sigurnosna provjera kandidata za državne odvjetnike i njihove zamjenike trebala bi biti obvezna.

Osvrnula se i na odredbe koje obvezuju Državno odvjetništvo na davanje pravnih mišljenja o određenim pravnim poslovima koje sklapaju nadležna državna tijela, te na zaključivanje nagodbe kod očiglednih tužbenih zahtjeva. Vlada je, kaže, tek nedavno progovorila o potrebi mirnog rješavanja spora, iako je zakon o tome donesen još u listopadu 2003. Napomenula je i to da njeni stranački kolege ne mogu prihvatiti predložene izmjene članka kojim je regulira-

no čuvanje službene tajne. Mišljenja su, naime, da se tom odredbom do krajnosti relativizira Zakon o pristupu informacijama.

Primarna zadaća - kazneni progon

U protekle četiri godine postignut je vidljiv napredak u djelovanju Državnog odvjetništva, konstatirao je **Ante Markov**, glasnogovornik **Kluba zastupnika HSS-a**. Ove novele idu u prilog tezi da su mišljenje te institucije političari nerijetko koristili i kao alibi. Predloženim se djelomično izbjegavaju i takve zamke, budući da se Državnom odvjetništvu omogućuje da u potpunosti bude samostalno i neovisno, izvan dosega dnevne politike.

Po mišljenju haesesovaca primarna zadaća te institucije i dalje mora biti postupanje protiv počinitelja kaznenih djela, uz poduzimanje pravnih radnji radi zaštite imovine Republike Hrvatske te pravnih sredstava za zaštitu Ustava i zakona. Markov je pohvalio prijedlog za uvođenje posebnog Odjela za međunarodnu pravnu pomoć i suradnju, te upozorio na potrebu osiguranja finansijskih sredstava i poboljšanja prostornih i drugih uvjeta rada u Državnom odvjetništvu (edukacija, stimulacije, zapošljavanje eksperata, itd). U Državnom proračunu treba pronaći dodatna sredstva i za poboljšanje unutarnjeg nadzora nad radom ove institucije, te uspostavu novog, objektivnijeg sustava ocjenjivanja.

Po ocjeni njegovih stranačkih kolega određivanje sadržaja godišnjih izvješća koje Državno odvjetništvo mora dostavljati Parlamentu i Vladi veoma je bitno, budući da ga je Sabor u više navrata obvezao da ispita nepravilnosti u privatizaciji i dr., ali ti su zaključci ostali mrtvo slovo na papiru. Sada je prilika da se Državno odvjetništvo referira na ovaj dio svoje odgovornosti u smislu zaštite interesa Republike Hrvatske. Prema tome, predložene izmjene i dopune su dobrodošle, zaključio je Markov.

Nakon izlaganja predstavnika parlamentarnih klubova uslijedila je poje-

dinačna rasprava u kojoj su sudjelovali: **Josip Leko (SDP)**, **Pero Kovačević (HSP)**, **dr.sc. Slaven Letica (nezavisni)**, **Emil Tomljanović (HDZ)**, **mr.sc. Mato Arlović (SDP)** te **Dragutin Lesar(HNS)**.

Riječ predlagatelja

Odgovarajući na primjedbe zastupnika, ministrica **Lovrin** je obećala da će njihove konstruktivne prijedloge Vlada uzeti u obzir kod pripreme Konačnog prijedloga zakona. Naglasila je da i prema sadašnjem zakonu, a i po ustavnoj definiciji, Državno odvjetništvo mora postupati po službenoj dužnosti protiv počinitelja kaznenih djela, pa i onih osumnjičenih za ratni zločin (za takva djela ne vrijedi zastara). Najavila

je da se ide i u izmjene zakona o kaznenom postupku te o policiji, budući da su predistražni i istražni postupak izuzetno važni radi prikupljanja dokaza.

Za informaciju onima koji smatraju da će lokalne jedinice proći lošije ukine li se ovlast državnog odvjetništva da ih zastupa, spomenula je da su one i dosad plaćale za tu uslugu po odvjetničkoj tarifi. Pojasnila je, nadalje, da odredbe o čuvanju službene tajne datiraju još ih vremena koalicijske Vlade, a sada se predlažu samo poboljšice. Primjerice, dodana je zaštita tajnosti podataka kad je riječ o predmetima iz nadležnosti državnog odvjetnika za mladež. Novina je i to da se ubuduće službena tajna više neće utvrđivati Pravilnikom o unutarnjem poslovanju, nego zakonom (pravilnikom će se regulirati samo način

čuvanja predmeta koji sadrže poslovnu tajnu).

Spomenula je, među ostalim, da je resorno Ministarstvo potaklo Ministarstvo financija i Vladu da se sporovi velike vrijednosti s državom pokušaju riješiti mirnim putem. Međutim, u slučajevima koji su spomenuti radi se o naslijedenim obvezama koje su preuzete prije ove Vlade, ali bez pokrića u Proračunu.

Ishod rasprave: Hrvatski sabor je, većinom glasova nazočnih zastupnika (77 glasova „za“, 7 „suzdržanih“ i 8 „protiv“) prihvatio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnom odvjetništvu. Primjedbe, prijedlozi i mišljenja iz rasprave proslijedeni su predlagatelju, radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

M.Ko.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIJEVOZU U CESTOVNOM PROMETU

Starost vozila za prijevoz putnika po europskim standardima

Većinom glasova zastupnici Hrvatskog sabora prihvatili su na 21. sjednici predloženi zakonski tekst, a sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućeni su predlagatelju, Vladi Republike Hrvatske radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Ovim se zakonskim prijedlogom, istaknuo je u ime predlagatelja državni tajnik u Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka, **Dražan Breglec** uređuju propisi kojima se utvrđuje starost teretnih motornih vozila i vozila za prijevoz putnika. Osim toga, definira se i razina stručne sprema koju moraju imati voza-

či, te utvrđuje dobna granica za upravljanje vozilima određenih kategorija u teretnom cestovnom prometu. O predloženom zakonskom tekstu očitovala su se i nadležna radna tijela Hrvatskog sabora. **Odbor za zakonodavstvo** i **Odbor za pomorstvo, promet i veze**, u svojim izvješćima jednoglasno su podržali predloženi zakonski tekst.

Nakon uvodničara, u raspravi su sudjelovali izvjestitelji radnih tijela, te predstavnici stranačkih klubova. Predloženi zakonski tekst u ime Odbora za pomorstvo, promet i veze podržala je predsjednica Odbora, **mr.sc. Alen-**

ka Košiša Čičin-Šain, a zatim je riječ uzeo zastupnik **Živko Nenadić**. Govoreći u ime **Kluba zastupnika HDZ-a**, zastupnik Nenadić istaknuo je da se radi o manjim ali suštinskim izmjenama koji se odnose na Zakon o prijevozu u cestovnom prometu. Ovim se izmjenama usklađuju propisi koji se odnose na starost vozila koja su namijenjena prijevozu putnika i tereta. Predlagatelj je u podnijeti tekst uvrstio i prijedloge kojima se utvrđuje dobna granica vozača za pojedine kategorije vozila, imajući na umu potrebu da se cestovni propisi usklade i s postojećim europskim

propisima i standardima. Zastupnica **Košiša Čičin-Šain** govorila je i u ime **Kluba zastupnika HNS-a**, ističući da se prilikom registracije vozila u europskim zemljama prioritarno vodi računa o potpunoj tehničkoj ispravnosti vozila. Govoreći o provedbi ovih propisa i normi, podsjetila je na okolnosti tehničkog pregleda vozila koji se provodi u Velikoj Britaniji. Ovakva bi praksa trebala biti ohrabrena i u našim okolnostima, jer bi se time olakšao prijelazni period brojnim malim poduzetnicima. Istovremeno bi trebalo stvoriti pretpostavke i okolnosti za ulaganje i kupovinu novih vozila, te poreznim olakšicama pratiti ovaj proces. Zastupnik **Miroslav Korenika (SDP)** upozorio je da bi ove zakonske promjene trebalo pratiti s odgovarajućim usklađivanjem unutar mreže zanimanja u srednjim školama. Ujedno je upozorio i na vrlo

ozbiljna ograničenja i zabrane kojima se onemogućava ulazak u niz europskih država za sva vozila koja su stara i ekološki neprihvatljiva. Zastupnik **Nikola Sopčić (HDZ)** podržao je predloženi zakonski tekst ocjenjujući da se njime uklanjaju pojedini nedostaci, te podiže prometna sigurnost kao i ekološka komponenta. U raspravi su još sudjelovali zastupnici: **Ivan Vučić (HDZ)**, mr.sc. **Mato Arlović (SDP)**, **Nenad Stazić (SDP)**, mr.sc. **Miroslav Rožić (HSP)**, te **Željko Pecek** koji je iznio ocjene i stavove u ime **Kluba zastupnika HSS-a**. On je podsjetio da se o ovim i sličnim problemima u Saboru raspravlja već nekoliko puta. Ujedno je podržao intenciju zakonskog prijedloga koja ide u smjeru izjednačavanja uvjeta koje imaju i ostali poduzetnici u državama EU. U zaključnom osvrtu državni tajnik **Breglec** zahvalio se na konstruk-

tivnim prijedlozima, upozoravajući na potrebu zamjene starih vozila. Ovim bi se procesom podigla i održala poslovna konkurentnost, te prihvatili postojeći ekološki standardi u cestovnom prometu. Osim toga, Hrvatska bi se takvim postupanjem postupno približila postojećim direktivama i regulatornim propisima država EU, zaključio je predstavnik Vlade Republike Hrvatske.

Predsjedavajući je zaključio raspravu o ovoj točki dnevnog reda te pozvao zastupnike na glasovanje. Sa 86 glasova „za“ i 6 „suzdržanih“, donesen je zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu. Sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja uputit će se predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

V.Ž.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLITIČKIM STRANKAMA

Zastupnici su većinom glasova prihvatili predloženi Zaključak. (Predlagatelj Zakona je Klub zastupnika HSP-a).

Političke stranke temelj su demokratskog ustroja, te je zbog tog razloga nužno osigurati učinkovit način njihovog financiranja, koji je u velikoj mjeri otvoren javnosti.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti predloženim Zakonom i posljedice koje će donošenjem Zakona proisteci:

- način ostvarivanja i registracije političkih stranaka

- uvid u financiranje političkih stranaka
- onemogućavanje financiranja političkih stranaka sredstvima iz inozemstva

Vlada RH ne protivi se donošenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o političkim strankama, u tekstu koji je predložio Klub zastupnika HSP-a u Hrvatskom saboru, ali je mišljenja da bi za osnivanje političke stranke i upis u registar bio primjereniji broj od 5.000, umjesto predloženih 10.000 članova.

Zastupnici su, bez rasprave, sa 74 glasa „za“, 2 „suzdržana“ i 10 „protiv“ prihvatili Zaključak:

- 1. Prihvaća se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o političkim strankama, koji je predložio Klub zastupnika HSP-a.**
- 2. Sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja uputit će se predlagatelju, radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.**

I.Č.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI I OČUVANJU KULTURNIH DOBARA

Zastupnici Hrvatskog sabora su većinom glasova prihvatili Zaključak da se ne prihvaća Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara. Predlagatelj zakona je Klub zastupnika HSS-a.

Ovim Prijedlogom izmjena i dopuna Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara namjeravaju se smanjiti izdvajanja poduzetnika za spomeničku rentu, te iz Zakona ukloniti određenje o plaćanju rente za područja kulturno-povijesnih

sredina, a koja nisu uređena Zakonom tj. nije propisano tko i na temelju kojih kriterija ih određuje. Isto tako briše se popis djelatnosti koje bi plaćale tzv. indirektnu rentu, a za odabir kojih isto nije jasno koji kriterij je korišten. Ovim mje-

rama rasteretili bi se poduzetnici koji su temelj gospodarstva, te bi se omogućilo provođenje ustavnog načela o podmiranju javnih troškova u skladu s gospodarskim mogućnostima poduzetnika.

Vlada RH predložila je Hrvatskom saboru da ne prihvati Prijedlog izmjena i dopuna ovog Zakona iz razloga što je visina spomeničke rente određena jednim dijelom od strane lokalne samouprave te ju je moguće i ukinuti ako to odluče tijela lokalne samouprave. Nadalje, Vlada smatra da je naziv "kulturno-povijesna cjelina" adekvatno definirana, a kao posljednji argument za neprihvatanje Prijedloga navodi relativno kratku primjenu važećeg sustava.

Odbor za zakonodavstvo i Odbor za turizam nisu podržali donošenje ovog Zakona.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Nakon rasprave Hrvatski sabor većinom glasova nije prihvatio Prijedlog zakona o dopunama Zakona o Vladi Republike, predlagatelja Kluba zastupnika SDP-a, a zbog razloga navedenih u mišljenju Vlade i izvješćima radnih tijela.

Riječ je o Prijedlogu kojim se u nastojanju što djelotvornijeg nastavka procesa traženja nestalih osoba iz Domovinskog rata predlaže formiranje Središnjeg državnog ureda za zatočene i nestale. Time se, prema obrazloženju predlagatelja, o čemu je više na sjednici Hrvatskoga sabora govorio **Ivica Pančić (SDP)**, nastoje otkloniti slabosti prisutne u posljednje dvije godine na tim poslo-

U ime **Kluba zastupnika HSS-a** govorio je zastupnik **Željko Ledinski (HNS)**. U svojem izlaganju dodatno je obrazložio razloge za donošenje ovih Izmjena i dopuna Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, posebno istaknuvši apele od Hrvatske obrtničke komore u svrhu očuvanja malih obrtnika i poduzetnika koji djeluju unutar kulturno-povijesnih cjelina. Zastupnik je također naglasio potrebu za ukidanjem ove rente na područjima od posebne državne skrbi.

Zastupnici Hrvatskog sabora su većinom glasova, sa 76 glasova "za", 6 "suzdržanih" i 12 "protiv", prihvatili Zaključak da se ne prihvaća Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara.

A. F.

vima (2004. ukinut je Ured za zatočene i nestale a poslovi preneseni na novoosnovanu upravu za zatočene i nestale unutar Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti).

Radna tijela - **Odbor za zakonodavstvo i Odbor za Ustav, poslovnik i politički sustav** - nisu podržali ovaj Prijedlog odnosno nisu predložili njegovu donošenje zbog razloga navedenih u mišljenju **Vlade RH** te stajalištu Vlade da s obzirom na organizirano i učinkovito obavljanje poslova iz djelokruga Uprave za zatočene i nestale nije potrebno formiranje predloženog Ureda.

Đ.K.

Obljetnica rođenja Nikole Tesle

Tijekom 21. sjednice Hrvatskoga sabora, predsjednik Sabora, Vladimir Šeks, obratio se kraćim govorom zastupnicima povodom 150. obljetnice rođenja Nikole Tesle. Povodom te obljetnice Sabor je u studenome 2005. donio Odluku o proglašenju 2006. godine „Godinom Nikole Tesle“ u Republici Hrvatskoj, a sukladno Odluci ustrojen je organizacijski odbor na čijem je čelu predsjednik Hrvatskoga sabora. Odbor je obavio sve potrebne radnje da se dostojno i dostojanstveno obilježi spomenuta obljetnica Teslina rođenja, rekao je Šeks. „Godina Nikole Tesle“ u Hrvatskoj je prigoda za cjelovito obilježavanje života i djela tog čarobnjaka svjetla i elektriciteta, i to ne samo kao znanstvenika i izumitelja, već i kao istaknutog domoljuba koji je s ponosom isticao svoj srpski rod i hrvatsku domovinu. Ovaj genijalni istraživač i vizionar zadužio je čovječanstvo svojim izumima koji su promijenili i unaprijedili svijet, i temelj su najnovijim tehnologijama. Teslino ime i izumi koje je nesebično darivao čovječanstvu ostaju trajnim uzorom u svjetskoj znanosti i kulturi. Memorijalni centar „Nikola Tesla“ u Smiljanu trajno će podsjećati na čovjeka koji je za sebe tvrdio da nije izumitelj nego otkrivač stvari koje postoje u prirodi. Na kraju je predsjednik Šeks pozvao sve zastupnike da se priključe obilježavanju 150. obljetnice rođenja Nikole Tesle i otvaranju spomenutog Memorijalnog centra 10. srpnja u Smiljanu.

J.Š.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNOJ POTPORI U POLJOPRIVREDI, RIBARSTVU I ŠUMARSTVU

Prilagodba programskim smjernicama razvitka poljoprivrede

Većinom glasova Hrvatski je sabor donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu, u tekstu kako je predložio predlagatelj (Vlada RH) zajedno s prihvaćenim amandmanima.

O PRIJEDLOGU

Kako je objasnio ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva **Petar Čobanković**, polazne postavke u izradi Zakona bile su njegova prilagodba u skladu s programskim smjernicama Vlade RH o razvitku poljoprivrede s naglaskom na daljnje restrukturiranje poljoprivredne potpore u smjeru jačanja uloge stočarstva te postepeno

usklađivanje sa zajedničkom poljoprivrednom politikom EU. Povećavaju se poticaji za pšenicu sa 1650 na 2250 kuna, dok bi proizvođači mlijeka koji su u 2005. godini proizveli manje od 6000 litara mlijeka mogli ostvariti poticaj za držanje krava dojilja kombiniranih pasmina. Postojeći poticaj za prodaju domaće teladi za tov u iznosu od 600 kuna usmjerava se za povećanje iznosa poticaja za tov junadi domaćeg podrijetla pa sada ukupno iznosi 1800 kuna, a 400 kuna po grlu poticaj za utovljenu telad za proizvodnju tzv. bijelog mesa. Poticaji za rasplodnu stoku prošireni su na sve vrste i kategorije životinja, ukidaju se poticaji za uzgoj ženske rasplodne teladi i ždrebadi, a ponovno uvodi poticaj za prvotelku i prvoždrepu. U sustav poticaja uključena je i prerada školjkaša, a proizvodnja ribljih proizvoda za koje se već ostvaruje poticaj podijeljena je u dvije skupine proizvo-

da, ovisno o stupnju i složenosti prerade. Jasnije su određena prava i obveze korisnika potpora za već podignute vinograde zasađene vinskim kultivarima (godišnja plaćanja), ukida se postupnost obveze uključenja komercijalnih poljoprivrednih gospodarstva u sustav poreza na dohodak, ovisno o ukupno ostvarenom godišnjem iznosu potpore, odgađa obveza uključenja svih komercijalnih poljoprivrednika u sustav do 1. siječnja 2008. i uvodi pravni temelj za uspostavu sustava dobre poljoprivrede i okolišne prakse u cilju ispunjavanja standarda EU koji se odnosi na očuvanje zdravlja ljudi, životinja i bilja. Za provedbu ovoga Zakona nisu potrebna dodatna sredstva u 2006. već će se isti provoditi preraspodjelom već odobrenih sredstava Državnog proračuna unutar razdjela nadležnog ministarstva.

RADNA TIJELA

Odbor za poljoprivredu i šumarstvo je u svojstvu matičnog radnog tijela dao potporu donošenju ovoga Zakona. Načelno je upozoreno da se model poticaja u poljoprivredi treba valorizirati na tržištu i zato kontrolni mehanizam provedbe istog nije zadovoljavajući. Zakonom se potiče veliki broj kultura i proizvodnji, a ne visoka specijalizacija kakva se provodi u svijetu, manjkavost predloženih rješenja članovi Odbora vide u tome da se ne potiče niti jedan oblik integrirane poljoprivredne proizvodnje.

Uz šest amandmanskih zahtjeva **Odbor za zakonodavstvo** podupro je donošenje ovoga Zakona i nije se protivio hitnosti u njegovom donošenju.

RASPRAVA

Nakon istupa uvodničara (ministra **Čobankovića**) i zastupnika mr. sc. **Božidara Pankrećića** koji je iznio stavove **Odbora za poljoprivredu i šumarstvo**, govorili su predstavnici klubova zastupnika, a prva je to učinila mr. sc. **Zdenka Čuhnil** (nezavisna, zastupnica češke, slovačke nacionalne manjine) u ime **Kluba zastupnika nacionalnih manjina**. Iako poticaji u poljoprivredi iz godine u godinu novčano rastu, efekt tog rasta obrnut je rezultatima u proizvodnji jer nismo postigli veću proizvodnju niti konkurentne cijene. Za poticaje se troši gotovo 2 milijarde kuna ali bez nekog većeg učinka. Politika poticaja mora preusmjeriti stimulativnu poticajnu politiku na kulture koje su potrebnije i imaju svoje tržište, a ne kažnjavati proizvođača manjim poticajima i spekulativnim mjerama. Vlada je do kraja lipnja ove godine trebala podnijeti tzv. zeleno izvješće za prethodnu godinu koje bi konačno dalo jasnu sliku stanja u našoj poljoprivredi, učinak dosadašnjih mjera poticaja na povećanje proizvodnje i njenu konkurentnost, a pokazalo bi i što se zbiva ruralnim prostorom koji je zahvaćen depopulacijom, te kako se provodi zemljišna politika bez koje neće biti europske konkurentne proizvodnje. Bez odgovora na ta pitanja ovaj je Zakon šminka, kupovanje privremenog mira i odgoda plaćanja danka za kasnije, zaključila je Čuhnil.

U predloženim izmjenama i dopunama nema najavljenih sadržajnih promjena nego su one uglavnom tehničke naravi, ocjenjuju u **Klubu zastupnika SDP-a**, podvukla je **Dragica Zgrebec**, potkrije-

pivši to s nekoliko primjera. Ocjena je Kluba da se ove izmjene i dopune predlažu po hitnom postupku zbog povećanja poticaja za pšenicu kako bi se umirile seljačke udruge koje svake godine u vrijeme žetve organizirano stavljaju na dnevni red cijenu i otkup pšenice. Hoće li proračunska sredstva biti dovoljna za isplatu svih poticaja u 2006. u ovom je trenutku za Vladu manje bitno. U Klubu s velikom sigurnošću tvrde da u proračunu nema dovoljno novca za povećane poticaje. Imamo široku lepez poticaja koji ne daju efekte i nedovoljna sredstva za veće poticaje. Stoga bi osim izdvajanja sredstava za poticaje trebalo afirmirati i voditi politiku očuvanja, podizanja boniteta i uređenja poljoprivrednog zemljišta, a napose ostvariti regionalizaciju poljoprivrednih područja i poljoprivredne proizvodnje i uz to vezati potpore na način da se potiču kulture u područjima komparativnih prednosti. Iz državnih sredstava trebalo bi više poticati investicije, ulaganja u opremu i nove tehnologije, ali i organizaciju poljoprivrednih proizvođača, odnosno seljački domaćinstava itd. Ovaj zakonski prijedlog nije prihvatljiv za Klub s obzirom na ograničen opseg predloženih promjena, a jednako tako nije bio potreban hitan postupak u njegovom donošenju.

U cilju poticanja sadnje industrijske rajčice, sprječavanja gašenja te proizvodnje u Podravkinoj tvornici u Umagu, kao i smanjivanja uvoza rajčice iz Italije ili Kine, a nadalje zbog stavljanja u istu ravnu proizvođača industrijske rajčice s ostalim poljoprivrednicima u Hrvatskoj **Damir Kajin** je predložio u ime **Kluba zastupnika IDS-a** da se u ovaj zakonski prijedlog uvrsti i poticaj za industrijsku rajčicu od 0,35 kuna po kilogramu i za to osigura 3 milijuna kuna. Ukoliko se usvoji ovaj zahtjev oblikovan kroz četiri amandmanska prijedloga, Klub će glasovati za predložen zakon, podvukao je Kajin.

Ovaj zakon nije konzistentan i cjelovit, a razočaravajući je ako je zadnje što Vlada misli ponuditi u pogledu potpora, rekao je mr. sc. **Božidar Pankreć** u ime **Kluba zastupnika HSS-a**. Prošlo je gotovo četiri godine od uspostave novog modela potpora u hrvatskoj poljoprivredi, te je došlo vrijeme da se uspostavi sustav direktnih plaćanja po gospodarstvima kao što to imaju zemlje EU. U našoj poljoprivredi morali bismo napraviti još jedan korak da sustavom poticaja obuhvatimo sve površine za pojedine kulture u ratarskoj proizvodnji u istom iznosu, ali prije toga potrebno je provesti rajonizaciju i regionalizaciju poljoprivredne proizvodnje u Hrvatskoj. Na taj će se način omogućiti poljoprivrednim proizvođačima da se opredijele za poljoprivrednu proizvodnju koja njihovim gospodarstvima donosi najveći dohodak i omogućava egzistenciju. S tim u vezi je amandmanski prijedlog Kluba kojim se predlaže povećanje poticaja kako za ratarske kulture tako i za poticanje stočarstva i stočarskih proizvoda. Rekao je još da Klub ne može podržati predloženi zakon.

Klub zastupnika HDZ-a će podržati ovaj Zakon, a izaći će i s amandmanskim prijedlogom glede poticanja stočarstva i stočarskih proizvoda, točnije pčelinje zajednice, košnica rekao je **Tomislav Tomić**. Držeći da model poticaja proizvodnje meda putem košnica nema gospodarsku opravdanost, Klub je predložio isplatu poticaja od 4,5 kune po kilogramu meda smatrajući da će se tako osigurati bolja kontrola tržišta tog proizvoda, suzbiti siva ekonomija, osigurati stabilnost cijena na tržištu, unaprijediti intenzivno pčelarstvo i potaknuti samozapošljavanje mladih pčelara.

Državne potpore, odnosno poticaji moraju biti generator razvoja i usmjeravanja proizvodnje, a ovim Zakonom, međutim, zadržava se „status quo“ i čuva socijalni mir, podvukao je **Željko Kurtov** u ime **Kluba zastupnika**

HNS-a. Ma koliko to bilo nepopularno resorno ministarstvo mora konačno osmisliti jasnu strategiju poljoprivredne proizvodnje i pokrenuti stvari s mrtve točke, jer hrvatska poljoprivreda tone sve dublje, ali se u ovom momentu ne vidi izlaz. Rekao je još da Klub neće podržati predloženi zakon jer smatra da potpore trebaju služiti u sasvim druge svrhe.

Usljedila je pojedinačna rasprava u kojoj su sudjelovali: dr. sc. **HNS-ovac Miljenko Dorić**, **HSS-ovi zastupnici: Ljubica Lalić (HSS), Željko Ledinski (HSS), i Božidar Pankreć** ponovno u ime Kluba zastupnika **HSS-a**.

U završnom osvrtu ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva **Petar Čobanković** naglasio je da ove izmjene i dopune ne predstavljaju promjenu filozofije poticaja nego su nadogradnja na zakon iz 2002. godine. Ovo su zadnje izmjene i dopune Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu nakon čega slijedi donošenje novog zakona sa sasvim drugačijom filozofijom poticaja koja će u velikoj mjeri biti usklađena s politikom poticaja u EU.

Ovim je zaključena rasprava, a državni tajnik Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, dr. sc. **Dragan Kovačević** se u ime predlagatelja očitovao o amandmanima.

Vladin je predstavnik prihvatio sve amandmane Odbora za zakonodavstvo, Kluba zastupnika HDZ-a i HDZ-ove zastupnice Ruže Lelić (postali su sastavni dio Zakona), a odbio amandmane Kluba zastupnika IDS-a i HSS-a (istog su mišljenja bili i zastupnici). Nakon toga zastupnici su većinom glasova, sa 69 glasova „za“, 31 „protiv“ i 5 „suzdržanih“ donijeli Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim potporama u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu, u tekstu kako ga je predložio predlagatelj, zajedno s prihvaćenim amandmanima.

J.Š.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O FINANCIRANJU VODNOG GOSPODARSTVA

Zastupnici su većinom glasova prihvatili predloženi Zaključak. (Predlagatelj Zakona je zastupnik Željko Pecek).

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Uredba Vlade RH o visini vodnog doprinosa od 2. veljače 2006. godine.

Potrebno je promijeniti praksu da Hrvatski sabor usvaja zakone kojima se omogućuje Vladi RH da podzakonskim aktima bez prethodne suglasnosti Sabora donosi propise koji po svojem značaju imaju veću težinu od samog Zakona. Donošenje Uredbe o visini vodnog doprinosa je za to najbolji primjer jer će njezinom primjenom investitori u RH morati uplatiti u proračun nekoliko stotina milijuna kuna. Neophodno je provesti javnu raspravu na osnovi koje će se utvrditi potreba uvođenja visine vodnog doprinosa. Prije donošenja Uredbe za istu Vlada RH treba prethodno pribaviti suglasnost Hrvatskog sabora.

Odbor za zakonodavstvo, Odbor za prostorno uređenje i zaštitu okoliša te Odbor za poljoprivredu i šumarstvo ne podupiru donošenje ovog Zakona

iz razloga utvrđenih u mišljenju Vlade RH.

Vlada RH mišljenja je da je navedeni Prijedlog zakona protuustavan i protuzakonit u odnosu na organske zakone. U pozitivnom pravnom poretku RH ne postoji propis koji se donosi po načelu zajedničke nadležnosti zakonodavne i izvršne vlasti. Naprotiv, propisi se donose po načelu strogo razdijeljene nadležnosti zakonodavne vlasti i pojedinih nositelja izvršne vlasti. Vlada RH smatra da je navedeni Prijedlog zakona konzumiran drugim odredbama Zakona o vodama i Zakona o financiranju vodnog gospodarstva. Navedeni Prijedlog je neodgovoran i inkonzistentan. Ukidanjem jedinog zakonskog izvora financiranja radova tehničkog i gospodarskog održavanja sustava obrane od poplava, u razdoblju do donošenja nove uredbe, nastupio bi pravni vakum. To bi moglo izazvati nesagledive štetne posljedice u slučaju nailaska vodnog ili bujičnog vala, u bilo kojem dijelu RH.

U ime Kluba zastupnika HDZ-a govorio je Marko Širac (HDZ). Kazao je kako Klub zastupnika HDZ-a smatra

kako je navedeni Prijedlog zakona protuustavan i protuzakonit. „Smatramo da je navedeni Prijedlog zakona predložen prema našoj ocjeni zbog političkih povoda i lažnog dodvoravanja hrvatskoj javnosti“.

U ime Kluba zastupnika HSS-a govorio je Božidar Pankretić (HSS). Kazao je kako Klub HSS-a podržava Prijedlog zakona zastupnika Željka Peceka. Namjeru zastupnika Peceka ocjenjujemo kao dužnost i obvezu svih nas koji se nalazimo ovdje da određenog trenutka zaštitimo građane RH.

Usljedila je pojedinačna rasprava. Za raspravu su se javili: Ljubica Lalić (HSS), Željko Ledinski (HSS).

Zastupnici su sa 65 glasova „za“, 4 „suzdržana“, 23 „protiv“ prihvatili Zaključak: ne prihvaća se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju vodnog gospodarstva, koji je predložio zastupnik Željko Pecek, zbog razloga navedenih u mišljenju Vlade i izvješćima radnih tijela.

I. Č.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O FINANCIRANJU ZA NACIONALNI PHARE PROGRAM ZA 2005. GODINU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE KOMISIJE

Zastupnici Hrvatskog sabora su većinom glasova, po hitnom postupku, prihvatili Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o financiranju za Nacionalni Phare program za 2005. godinu, između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije.

Cilj Zakona je potvrđivanje Sporazuma o financiranju međunarodnog ugovora kojim se uređuje financijski, tehnički, pravni i administrativni okvir unutar kojeg će se izvršavati predmet-

ni projekti iz Nacionalnog Phare programa za 2005. godinu. Potvrđivanje Sporazuma o financiranju između Vlade RH i Europske komisije neophodan je preduvjet za pokretanje provedbe predmetnih projekata koji se usredotočuju na osam sektorskih ciljeva koji se odnose na prioritete utvrđene u Mišljenju Europske komisije o zahtjevu za članstvo u Europskoj zajednici i Europskom partnerstvu za Hrvatsku.

Odbor za zakonodavstvo i Odbor za financije i državni proračun podržali su donošenje ovog Zakona.

Zastupnici Hrvatskog sabora su, bez rasprave većinom glasova, sa 100 glasova „za“ i 1 „suzdržanim“, prihvatili Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o financiranju za Nacionalni Phare program za 2005. godinu, između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije.

A. F.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O JAMSTVU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE INVESTICIJSKE BANKE ZA PROJEKT „DOVRŠENJE AUTOCESTE RIJEKA-ZAGREB“

Zakonom se potvrđuje Ugovora o jamstvu za zajam ugovoren Ugovorom o financiranju između Europske investicijske banke i društva Autoceste Rijeka-Zagreb d.d. za Projekt „Dovršenje autoceste Rijeka-Zagreb“.

Zastupnici su većinom glasova donijeli predloženi Zakon.

Osnovna pitanja koja se predlažu urediti Zakonom su:

1. Potvrđivanje Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za Projekt „Dovršenje autoceste Rijeka-Zagreb“
2. Način podmirivanja financijskih obveza koje mogu nastati za Republi-

ku Hrvatsku kao jamca po Ugovoru o jamstvu

3. Nadležnost nad provedbom Ugovora o jamstvu.

Odbor za zakonodavstvo, Odbor za financije i državni proračun te Odbor za pomorstvo, promet i veze podupiru donošenje ovog Zakona i ne protive se prijedlogu predlagatelja da se ovaj Zakon donese po hitnom postupku.

U ime Kluba zastupnika IDS-a govorio je **Damir Kajin (IDS)**. Kazao je kako Klub zastupnika IDS-a apsolutno podržava ovaj Zakon, s obzirom na to da je dovršenje autoceste Rijeka-Zagreb državni prioritet.

U ime Kluba zastupnika HSU-a govorio je **Silvano Hrelja (HSU)**. Kazao je kao Hrvatska stranka umirovljenika čvrsto podržava predloženi Zakon, a podsjetio je da bi bilo od velike važnosti nastaviti projekt pretvaranja Istarskog ipsilona od brze ceste u autocestu.

Za pojedinačnu raspravu javila se **Biserka Perman (SDP)**.

Ovime je zaključena rasprava.

Zastupnici su sa 102 glasa „za“, 2 „suzdržana“ i 1 „protiv“ donijeli Zakon o potvrđivanju Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke za projekt „Dovršenje autoceste Rijeka-Zagreb“.

I.Č.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O OPERATIVNOJ I STRATEŠKOJ SURADNJI IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKOG POLICIJSKOG UREDA

Zastupnici su većinom glasova prihvatili predloženi Prijedlog zakona, čiji predlagatelj je Vlada RH.

Potpisivanjem ovog Sporazuma nastoji se uspostaviti suradnja, posebice kroz razmjenu informacija i redovite kontakte između RH i Europskog policijskog ureda na svim odgovarajućim razinama.

Sporazumom o operativnoj i strateškoj suradnji između RH i Europ-

skog policijskog ureda regulirana su pitanja međunarodnog organiziranog kriminaliteta, terorizma, trgovanja ljudima te krijumčarenja nezakonitih migranata, nezakonite trgovine droge i drugi ozbiljni oblici međunarodnog kriminaliteta, te povezana kaznena djela.

Odbor za zakonodavstvo i Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost podupiru donošenje ovog

Zakona i ne protive se prijedlogu predlagatelja da se ovaj Zakon donese po hitnom postupku.

Zastupnici su, bez rasprave, sa 84 glasa „za“ i 2 „suzdržana“ donijeli Zakon o potvrđivanju Sporazuma o operativnoj i strateškoj suradnji između Republike Hrvatske i Europskog policijskog ureda.

I.Č.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O ZABRANI UPORABE U RATU ZAGUŠLJIVIH, OTROVNIH ILI SLIČNIH PLINOVA I BAKTERIOLOŠKIH METODA RATOVANJA

Zastupnici su jednoglasno prihvatili Zakon, koji je predložila Vlada RH. Prijedlogom zakona potvrđuje se Protokol o zabrani uporabe u ratu

zagušljivih, otrovnih ili sličnih plinova i bakterioloških metoda ratovanja kako bi njegove odredbe u smislu članka 140. Ustava Republike Hrvat-

ske postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Osnovni cilj potvrđivanja Protokola o zabrani uporabe u ratu zagušljivih,

otrovnih ili sličnih plinova i bakterioloških metoda ratovanja je priključivanje RH naporima država stranaka u sprječavanju uporabe u ratu zagušljivih, otrovnih ili sličnih plinova i bakterioloških metoda ratovanja.

Odbor za zakonodavstvo i Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost podupiru donošenje ovog Zakona i ne protive se prijedlogu predlagatelja da se ovaj Zakon donese po hitnom postupku.

Zastupnici su jednoglasno, bez rasprave, sa 88 glasova „za“ donijeli Zakon o potvrđivanju Protokola o zabrani uporabe u ratu zagušljivih, otrovnih ili sličnih plinova i bakterioloških metoda ratovanja.

I.Č.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O PRISTUPANJU REPUBLIKE MAKEDONIJE SREDNJOEUROPSKOM UGOVORU O SLOBODNOJ TRGOVINI

Zastupnici su većinom glasova donijeli predloženi Zakon.

Stupanjem na snagu ovog Ugovora prestaju biti na snazi svi bilateralni ugovori o slobodnoj trgovini koje je Republika Makedonija sklopila sa zemljama članicama CEFTA-e (Republika Hrvatska, Republika Bugarska i Rumunjska).

Bitni elementi ovog Ugovora polaze od načela uzajamnosti i otvorenosti u međusobnoj trgovini robama, uz poštivanje odredbi Općeg sporazuma o carinama i trgovini GATT 1994., te načela Sporazuma o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije (WTO). Sastavni dijelovi Ugovora su : Protokoli 44. i 45. (kojima se ukidaju carine za industrijske proizvode) i Protokol 46. (kojim

je dogovorena postupna liberalizacija za industrijske proizvode), koncesije za poljoprivredne proizvode koje su navedene u Protokolima od 47. do 49., te odredbe o definiciji pojma „proizvoda s podrijetlom“ i načinima administrativne suradnje.

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog Zakona i ne protivi se prijedlogu predlagatelja da se ovaj Zakon donese po hitnom postupku. Na tekst Konačnog prijedloga Odbor nema primjedaba.

U ime **Kluba zastupnika HSS-a** govorio je **Božidar Pankretić (HSS)**. Ustvrdio je da Klub zastupnika HSS-a podržava ovaj Zakon, ali upozorava kako je potrebno voditi se jasnim principima prilikom sklapanja sličnih spo-

razuma u budućnosti, kako ne bi došlo do nesagledivih trgovačkih posljedica (posebice kada je riječ o uvozu poljoprivredno-prehrambenih proizvoda).

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je **Gordan Jandroković (HDZ)**. Uvodno je kazao kako Klub zastupnika HDZ-a podržava predloženi zakon, jer ga smatra daljnjim korakom u jačanju hrvatske pozicije u regiji i stabilizaciji stanja na prostoru jugoistočne Europe.

Zastupnici su, bez rasprave, sa 83 glasa „za“ i 6 „suzdržanih“ donijeli Zakon o potvrđivanju Ugovora o pristupanju Republike Makedonije Srednjoeuropskom ugovoru o slobodnoj trgovini.

I.Č.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ŠUMAMA

Precizirane odredbe o utvrđivanju državnog interesa

Rasprava o ovom zakonskom prijedlogu rezultirala je donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama, u tekstu kako ga

je predložila Vlada RH (dvadesetprva sjednica). Zakonom se uređuju prvenstveno imovinsko-pravna pitanja, omogućuje da Vlada RH ne pre-

nosi samo vlasništvo, već i pravo gradnje kod postupka izdvajanja šuma i šumskog zemljišta za potrebe izgradnje poduzetničkih zona, komunalne

infrastrukture i dr., te određuje vrsta prostornog plana odnosno drugog akta na temelju kojega se smatra da je utvrđen interes Republike Hrvatske (članak 5.). Detaljnije se uređuje i postupak osnivanja služnosti u šumi i na šumskim zemljištima te ubrzava i omogućava dovršenje svih postupaka započetih po odredbama Zakona o šumama.

RADNA TIJELA

Donošenje Zakona poduprla su nadležna radna tijela: Odbor za zakonodavstvo, **Odbor za poljoprivredu i šumarstvo** (izneseno je mišljenje da je prije donošenja ovoga Zakona trebalo napraviti bilancu šuma temeljem koje bi se odredilo očuvanje njihovih kapaciteta), **Odbor za prostorno uređenje i zaštitu okoliša te Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu**. U potonjem Odboru izneseno je mišljenje prema kojem bi u članku 5. Konačnog prijedloga riječi „prenijeti pravo vlasništva na drugu pravnu ili fizičku osobu ili“, trebalo brisati, i tako utvrditi da Vlada, odnosno tijelo koje ona ovlasti može pojedine šume i/ili šumsko zemljište u vlasništvu države izdvojiti iz šumskogospodarskog područja i osnovati pravo građenja, ako za to postoji interes Republike Hrvatske, a ne i prenijeti pravo vlasništva na drugu pravnu ili fizičku osobu.

Isti je amandmanski zahtjev (na taj članak) imao i **Zvonimir Mršić (SDP)** držeći da se njime štiti interes Republike Hrvatske, jer je sukladno odredbi članka 52. Ustava utvrđeno, da su i šume od interesa za Republiku Hrvatsku, te stoga imaju njezinu osobitu zaštitu, kao i druga dobra od interesa za Republiku Hrvatsku.

RASPRAVA

Uvodno je govorio predstavnik predlagatelja, državni tajnik Ministarstva poljoprivrede i šumarstva i vodnog gospodarstva, **Herman Sušnik**. Zakonom se uređuju prvenstveno imovinsko-pravna pitanja. Šume i šumska zemljišta u

Republici Hrvatskoj pokrivaju oko 2,5 milijuna hektara ili oko 43% površine. Šume i šumska zemljišta imaju gospodarsku, ekološku i socijalnu važnost pa je stoga bitno da se tim prostorom upravlja na krajnje racionalan način, a pritom ne zatvara mogućnost razvoja, rekao je Sušnik. Nakon mr. sc. **Božidara Pankrećića** koji je prenio stavove Odbora za poljoprivredu i šumarstvo govorili su predstavnici klubova.

Ovim su zakonom riješena sva ključna pitanja vezana uz upravljanje i gospodarenje šumama.

U prvom čitanju **Klub zastupnika SDP-a** imao je primjedbe na tekst Prijedloga zakona, a osobito bitne odnosile su se na ustavno-pravnu zaštitu šuma i šumskog zemljišta i zaštitu ekonomskih interesa Republike Hrvatske, ali one nisu usvojene, podsjetio je mr. sc. **Mato Arlović**. Klub će biti protiv donošenja predloženog zakona. Razlozi za to su ekonomske i ustavno-pravne prirode, nastavio je, iznoseći konkretne primjedbe, mi izdvajamo dvije. Radi zaštite interesa Republike Hrvatske nije potrebno brisati prethodno mišljenje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske o davanju na raspolaganje pojedinih šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu RH. Za predloženu odredbu članka 5. Konačnog prijedloga zakona kaže da otvara mogućnost pogodovanja kada se pod firmom državnog interesa, pogoduje fizičkoj, odnosno pravnoj osobi u čiju se korist po postupku izvlaštenja provodi prijenos vlasništva ili izdvajanja šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu RH. Rekao je da će Klub glasovati protiv predloženog zakona.

Klub zastupnika HDZ-a, pak, smatra da su ovim Prijedlogom u drugom čitanju riješena sva ključna pitanja vezana uz upravljanje i gospodarenje šumama, a posebno je uređen postupak rješavanja imovinsko-pravnih poslova pri izdvajanju šuma i šumskog zemljišta iz šumskogospodarskog područja i prijenosa prava vlasništva na drugu prav-

nu ili fizičku osobu, i glasovat će za ovaj Zakon, naglasio je mr. sc. **Marko Širac**.

Iako je Vlada otklonila neke manjkavosti i nedorečenosti na koje se ukazivalo tijekom prvog čitanja zakona, on još uvijek sadrži neke nedostatke, a postoji i mogućnost za manipulacije, primijetio je **Pero Kovačević** u ime **Kluba zastupnika HSP-a**. Najbolje ponuđena rješenja odnose se na uređenje postupka osnivanja služnosti u šumi i na šumskom zemljištu. Dobro je da institut izvlaštenja postaje iznimka, a ne pravilo, ali drži da je nedovoljno obrazložen opći interes tj. interes Republike Hrvatske kada je u pitanju izvlaštenje. Možda je, kaže, trebalo specificirati da se taj interes određuje, prije svega, u skladu sa Zakonom o izvlaštenju. Problem je što se pitanja u svezi s izvlaštenjem propisuju podzakonskim aktima. Podzakonski propis ne bi smio biti jači od zakona i svakako bi morao pratiti rješenja vezana uz Zakon o izvlaštenju kako bi se pravovremeno spriječila možebitne manipulacije, zaključio je Pero Kovačević.

Željko Ledinski je naglasio da će **Klub zastupnika HSS-a** biti suzdržan prilikom glasovanja o zakonskom prijedlogu i objasnio razloge zašto će tako postupiti, a prvi je što predložen zakon nije usklađen s europskim zakonodavstvom. Cilj svih šumarskih politika u Europi je povećanje površina pod šumom, a Hrvatski sabor eto donosi zakon koji će drastično smanjiti površine pod šumama s kojima danas raspolaže Republika Hrvatska. Slaže se da je potrebno dati pravo služnosti za povećanje površina pod maslinama i vinovom lozom npr. Upozorava, međutim, da tako može doći do značajnog smanjenja površina pod šumama, a da se pritom ne dobije odgovarajuća naknada. Adekvatna naknada trebala bi, naime, sadržavati tržišnu (pravu) vrijednost šumskog zemljišta, a za tu vrijednost podigla bi se druga šuma. Svi moramo voditi brigu o tome da nam osnovne površine pod šumama ne budu manje.

Zakon treba pretpostaviti najpovoljniji način gospodarenja šumama u okolnostima dugo očekivane decentralizacije i

razvoja drvne industrije, a napose ograničavanja zaštite prirode i širenja građevinskog područja na šumski prostor, rekao je **Valter Poropat** u ime **Kluba zastupnika IDS-a**. Hrvatska se ne smije dovesti u situaciju da se pod izlikom razvoja gospodarstva devastira šuma jer opće korisne funkcije šume nije moguće egzaktno izračunati u novčanim jedinicama kao ni štete kada se šuma bezobzirno eksploatira. Zbog izuzetne ukupne važnosti šuma, osobito za održavanje kvalitete tla i voda, gospodarenje šumama ne smije biti svedeno na razinu robe za slobodno tržište. Stoga u praksi moramo naći pravu mjeru za tržišno i održivo kako nam se ne bi dogodilo da radi kratkoročnih dobitaka dugoročno žrtvuemo kvalitetu i kvantitetu našega šumskog resursa, a posljedično i resursa vode i tla.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su **Niko Rebić (HDZ)**, **Josip Leko (SDP)**, **Zdenko Antešić (SDP)**, **Ivan Vučić (HDZ)**, **Jure Bitunjac (HDZ)** i mr. sc. **Božidar Pankretić (HSS)**, te ponovno Vladin predstavnik državni tajnik **Herman Sušnik**. Tijekom rasprave za ispravak netočnog navoda, odnosno repliku, javili su se već spomenuti zastupnici: **Valter Poropat**, **Josip Leko** i **Jure Bitunjac**. Vladajući su uz neke primjedbe podržali predloženi zakon ocijenivši da je zapravo dobar jer kao i svaki dobar zakon otvara mogućnosti raspolaganja šumama i šumskim zemljištem. Spomenuti oporbeni zastupnici iznijeli su neke primjedbe i upozorenja (najviše imovinsko-pravne naravi), objašnjavajući zašto misle da predloženi zakon nije na tragu zaštite nacionalnih interesa, odnosno zašto ga neće podržati.

Predstavnik predlagatelja nije se suglasio, a Hrvatski sabor nije prihvatio amandman zastupnika **Zvonimira Mršića (SDP)** na članak 5. (25 „za“, 53 „protiv“, 14 „suzdržanih“) prema kojem Vlada, odnosno tijelo koje ona ovlasti može pojedine šume i šumska zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske izdvojiti iz šumskogospodarskog područja i osnovati pravo građenja, ako za to postoji interes Republike Hrvatske, bez prenošenja prava vlasništva na drugu pravnu ili fizičku osobu.

U nastavku zastupnici Hrvatskoga sabora, većinom glasova (76 „za“, 17 „protiv“, 3 „suzdržana“), donijeli su Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o šumama, u tekstu kako ga je predložio predlagatelj.

J.Š.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PREDMETIMA OPĆE UPORABE

Zastupnici Hrvatskog sabora su većinom glasova, po hitnom postupku, prihvatili Konačni prijedlog zakona o predmetima opće uporabe.

Odredbe predloženog Zakona imaju za cilj unaprijediti postojeći sustav kontrole zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe kao i sam inspekcijski nadzor nad proizvodnjom i stavljanjem na tržište tih predmeta. Ovim zakonskim prijedlogom, također se usklađuje zakonodavstva RH sa zakonodavstvom EU.

Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo i **Odbor za zakonodavstvo** nisu imali primjedbi na donošenje ovog Zakona.

Prva u raspravi, u ime Kluba zastupnika **HDZ-a**, govorila je zastupnica **Mirjana Brnadić (HDZ)**. Podržavši ovaj prijedlog zakona, naglasila je da se ovim potezom uvodi dodatni aspekt kontrole, uz nadzor Državnog inspektorata, o zdravstvenoj ispravnosti pojedinih predmeta opće uporabe u svrhu

zaštite zdravlja i podizanja kvalitete proizvoda.

Osvrnuvši se na nekoliko nedorečenosti u Prijedlogu zakona, zastupnica **Jagoda Martić (SDP)**, ukazala je na potrebu za njegovim donošenjem zbog prestanka važenja Zakona o zdravstvenoj ispravnosti i zdravstvenom nadzoru nad namirnicama i predmetima opće uporabe 2003. godine. Podržavši ovaj Prijedlog, također je podsjetila da predloženi Zakon između ostalog daje osnovu za donošenje pravilnika i provedbenih akata kojima će se propisati posebni uvjeti za proizvodnju i stavljanje na tržište kozmetičkih proizvoda, sredstava za dezinfekciju i sl.

Slijedeći u raspravi govorio je zastupnik **Miljenko Dorić (HNS)** u ime Kluba zastupnika **HNS-a**. Složivši se sa ciljem Zakona, zastupnik je i svojem izlaganju kritizirao Prijedlog jer donosi tek obećanje da će pravilnici i provedbeni akti biti doneseni, a ne daje se nika-

kvo jamstvo ili vremenski okvir u kojemu će to biti provedeno.

Posljednji u raspravi, u ime Kluba zastupnika **HSS-a**, govorio je zastupnik **Ante Markov (HSS)**. Svoje izlaganje zastupnik je iskoristio za izražavanje neslaganje zastupnika **HSS-a** sa postupnim legaliziranjem nekritičkog uvoza svih vrsta proizvoda, te nedovoljnim angažmanom za zaštitu domaćih proizvođača.

Vlada je prihvatila sve predložene amandmane i to, dva amandmana zastupnice **Jagode Martić (SDP)** na članke 3. i 21., te tri amandmana zastupnice **Mirjane Brnadić (HDZ)** na članke 17., 35. i 36.

Zastupnici Hrvatskog sabora su većinom glasova, sa 97 glasova „za“, 3 „suzdržana“ i 4 „protiv“, prihvatili Konačni prijedlog Zakona o predmetima opće uporabe, s prihvaćenim amandmanima.

A. F.

PRIJEDLOG DUGOROČNOG PLANA RAZVOJA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE 2006-2015.

Definirane obveze za slijedeće desetljeće

Zastupnici su većinom glasova donijeli Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske od 2006. do 2015. godine u tekstu kako ga je predložio predlagatelj, Vlada RH.

Ovo je glavni dokument kojim se usmjerava razvoj OS RH u idućem desetogodišnjem razdoblju i kojim se definiraju obveze. Usvajanjem ovog dokumenta Hrvatski sabor iskazuje odlučnost u provedbi reforme obrambenog sustava i obvezuje Vladu RH da osigura resurse potrebne za dostignuće ciljeva utvrđenih Planom. Cilj je utvrditi vojne sposobnosti koje će OS RH razvijati i održavati, te financijske okvire i dinamiku njihova punog dostizanja. Oružane snage RH imaju četiri temeljne misije: zaštita suvereniteta RH, obrana RH i saveznika, sudjelovanje u operacijama odgovora na krize u inozemstvu, sudjelovanje u mjerama izgradnje sigurnosti i povjerenja, te pomoć civilnim institucijama u zemlji.

O PRIJEDLOGU

Državni tajnik u Ministarstvu obrane **Mato Raboteg** u ime predlagatelja obrazložio je Prijedlog. Reкао je da je Dugoročni plan razvoja OS RH temeljni dokument razvojnog planiranja koji proizlazi iz Zakona o obrani, a njegov glavni cilj je utvrditi koje su vojne sposobnosti, kako će se financirati i kako razvijati, te utvrđuje dinamiku razvoja istih. U ovom dokumentu za svaku od skupina vojnih sposobnosti utvrđena je razina krajnjeg dosega, odnosno u kojem opsegu i na koji način će se

razvijati i održavati. Što se tiče strukture oružanih snaga Dugoročni plan predviđa kao prvo i osnovno zadržavanje svih triju grana oružanih snaga, Hrvatske kopnene vojske, Hrvatske ratne mornarice te Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane. Grane oružanih snaga ovdje nemaju zadaću zapovijedanja postrojbama, već zadaću pripreme postrojbi i pojedinaca za provedbu operacija koje vodi združeno operativno središte odnosno zapovjedna i planska skupina iz Glavnog stožera.

Naglasio je da su u ovom dokumentu određene ciljne veličine, u prvom redu ciljana broječna veličina koja se planira doseći do 2009. godine, „jer do tada držimo da smo u stanju odrediti sve neophodne organizacijske, tehničke i druge pripreme za potpunu profesionalizaciju oružanih snaga, za suspenziju služenja vojnog roka kojeg ne ukidamo nego njegovu primjenu suspendiramo, a može se aktivirati ovisno o razvoju sigurnosnih ugroza i prijetnji“. Nadalje, pored velike nerazvrstane pričuve uvodi se novi element, ugovorna pričuva, koja će se obučavati i koja će biti spremna za izvršavanje operacija u zemlji i u inozemstvu. Ciljana veličina oružanih snaga je 16 tisuća djelatnih vojnih osoba, do 1600 civilnih djelatnika, do 6 tisuća pripadnika ugovorne pričuve, te do 2000 ročnika koji su na dragovoljnom služenju vojnog roka.

Naime, uvodi se institut dragovoljnog služenja vojnog roka gdje će ročnici koji su na dragovoljnom služenju vojnog roka biti ona ljudska i stručna baza za popunu profesionalnog sastava u oružanim snagama, a naravno oni su isto tako

i odgovarajuća baza za popunu ostalih državnih službi gdje se traži poznavanje određenih vojnih vještina.

U ovom dugoročnom planu razvoja predviđa se i značajno smanjenje vojnih nekretnina, od 335 objekata koji se trenutno koriste samo ih se 217 namjerava zadržati, dok će 117 biti dostupno za prenamjenu u gospodarske svrhe. Bitna odrednica ovako strukturiranih oružanih snaga je napuštanje teritorijalnog koncepta, dakle, teritorijalnih zapovjedništava, a suština procesa transformacije je uvođenje mobilnih, učinkovitih i razmjestivih oružanih snaga.

Kada se govori o glavnim razvojnim ciljevima, to su područje upravljanja ljudskim resursima, područje vojne izobrazbe, područje upravljanja materijalnim resursima, doktrina i obuka, međunarodna vojna suradnja i područje istraživanja i razvoja.

U području ljudskih resursa ključni projekti su ostvarivanje ciljne strukture do 2009. godine, realizacija projekta pune profesionalizacije oružanih snaga, te uspostava jedinstvenog sustava upravljanja osobljem, odnosno formiranje jedinstvene središnjice za upravljanje osobljem iz koje će se planirati profesionalni razvoj.

Vojna izobrazba želi se vezati uz nacionalni obrazovni sustav, kako bi se omogućila prepoznatljivost vojnog poziva u široj javnosti i u nacionalnoj klasifikaciji zanimanja, što bi osiguralo pretpostavke za drugu karijeru časnika koji izlaze iz Oružanih snaga.

Državni tajnik naglasio je da je opremanje i modernizacija Oružanih snaga vrlo značajan dio u koji je potrebno ulo-

žiti znatna sredstva u cilju postizanja pune sposobnosti za ostvarenje određenih misija i zadaća. Tako za sve tri grane Oružanih snaga postoje neki ključni projekti opremanja. Za kopnenu vojsku to su borbeno oklopna vozila, za Hrvatsku ratnu mornaricu to je izgradnja obalnih ophodnih brodova koji omogućavaju HRM-u obnašanje službe zaštite ekonomskih interesa Hrvatske u ribolovno-ekološkoj zoni.

Radi se o višenamjenskim brodovima koji bi se koristili za potrebe obalne straže u onom dijelu koji za sada nije bio učinkovito zastupljen, a to je nadzor na otvorenom moru, a jasno da bi se ti brodovi uvijek mogli modularno dopunjavati sa oružanim sustavima u slučaju njihove potrebe za klasične vojne namjene.

Težišni projekt Hrvatskog ratnog zrakoplovstva bio bi uvođenje novog borbenog zrakoplova. Državni tajnik je napomenuo da su pri izboru projekata određeni prioriteti za sve tri grane Oružanih snaga i za onaj opći dio, informatizaciju, nekretnine itd. Kod svih ovih projekata vodilo se računa da oni moraju biti tako vođeni, odabrani i planirani da budu element gospodarskog razvoja RH i to će biti projekti preko kojih se Oružane snage neće deklarirati samo kao konzument proračuna, nego kao poticaj razvoja hrvatskog gospodarstva.

Što se tiče sudjelovanja u međunarodnim vojnim misijama i operacijama, planira se postupno povećanje sudjelovanja OS u njima do 8% sastava hrvatskih kopnenih snaga.

Kroz ovaj Dugoročni plan razvoja želi se promijeniti dosadašnja nepovoljna struktura trošenja obrambenog proračuna, gdje se najveći postotak, do 70%, trošio na osoblje, a vrlo malo na opremanje i modernizaciju, te nedovoljno za funkcioniranje, odnosno za operativne troškove Oružanih snaga.

„Naša ciljana struktura je 2010. godine 26% za opremanje i modernizaciju, 27% za operativne troškove i 47% za osoblje“, rekao je Raboteg. Napominje da se takva struktura troškova bazira na realnom rastu bruto društvenog proizvo-

da temeljem deklariranih planskih dokumenata.

Zaključio je da su kvalitetu ovog dokumenta potvrdili i stručnjaci NATO-a, a recenziju financijskog prikaza Dugoročnog plana razvoja OS radio je Ekonomski institut iz Zagreba.

RADNA TIJELA

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost nakon provedene rasprave ocijenio je kako će realizacijom ovog Plana OS RH moći u cijelosti provoditi svoju ustavnu ulogu zaštite suvereniteta i neovisnosti te obrane teritorijalne cjelovitosti RH. Stoga je jednoglasno odlučio Saboru predložiti prihvaćanje ovog Prijedloga u tekstu kako je predložen.

RASPRAVA

Nakon uvodne riječi predstavnika predlagatelja, državnog tajnika **Mate Rabotege**, izvješće Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost predstavio je **Ivan Jarnjak**, predsjednik Odbora. Uslijedila je rasprava po klubovima zastupnika.

U ime **Kluba zastupnika HSP-a** govorio je **Pero Kovačević (HSP)**. Naglasio je da se proteklih 4, 5 godina nije učinilo ništa na području modernizacije, preustroja i jačanja Oružanih snaga, odnosno da reforme oružanih snaga nije bilo. Radilo se samo o „bukvalnom“ smanjenju broja pripadnika Oružanih snaga.

Klub izražava nadu da će konačno započeti novi proces, temeljem Dugoročnog plana koji Klub zastupnika HSP-a podržava. Podržavaju da hrvatske oružane snage imaju tri grane, znači uz kopnenu vojsku, Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i Hrvatsku ratnu mornaricu. Poglavitno je bitna uloga zrakoplovstva vezano za akcije zaštite i spašavanja, a ne samo njegova uloga u vojne svrhe, te uloga HRM-a u funkciji obalne straže i zaštite hrvatskoga Jadrana, odnosno šticećenja gospodarskih interesa Hrvatske na hrvatskom Jadranu.

Podsjetio je da je Dugoročni plan razvoja OS trebao biti donesen još 2002. godine, nakon stupanja na snagu Zakona o obrani. Klub stoga drži da u Hrvatskoj od 2002. do danas nije provedena nikakva modernizacija, preustroj, reforma, jer ju nije bilo ni moguće provesti bez Dugoročnog plana razvoja OS RH i bez Plana obrane, koji su dva ključna strateška dokumenta. „Puko smanjenje broja pripadnika OS RH“ rezultiralo je negativnim posljedicama, takvima „da je stanje u OS iz godine u godinu bilo sve lošije“, konstatirao je zastupnik.

U ime **Kluba zastupnika IDS-a** govorio je **Damir Kajin (IDS)**. Zalaže se da se Hrvatska vojska što prije profesionalizira. „Zalažem se za 12 tisuća profesionalnih vojnika, 2 tisuće civila, 2 tisuće dragovoljnih ročnika, znači, umjesto 20 tisuća predložimo 14 do 16 tisuća“. Smatra da Hrvatskoj u svakom slučaju treba jedan mali, operativni, profesionalni kontingent koji će biti isključivo brana nasrtaju na teritorij RH, a pritom naglašava da će punu zaštitu Hrvatska imati kada uđe u NATO.

Klub nikako ne može prihvatiti da 8% djelatnih vojnih osoba bude angažirano, odnosno spremno za angažiranje u međunarodnim vojnim operacijama, što je oko 800 do 1000 vojnika. Smatraju da je to neprihvatljivo s obzirom na materijalne mogućnosti RH u ovom trenutku. Pritom ne dovodi u pitanje spremnost sudjelovanja Hrvatske u određenim mirovnim misijama koje su pod okriljem UN-a, no Klub smatra da veći teret od 200, 250 vojnika Hrvatska teško da može podnijeti.

Zalaže se za obnovu vojne industrije koja je u proteklom desetljeću uništena i smatra da treba staviti u funkciju gospodarstva što je moguće veći broj vojnih objekata. Klub će podržati Prijedlog, ali predlažu da se amandmanski intervenira da se 8% ukupne kopnene komponente „ne nađe sutra u nekim mirovnim misijama jer financijski zemlja to ne može izdržati“.

U ime **Kluba zastupnika HSLS-a** govorio je **Ivan Čehok (HSLS)**. Napomenuo je da je u ovom dokumentu riječ o visoko zacrtanim ciljevima, a da

postojeća razina financiranja, pa i projekcija da ćemo financirati do 2% ili 2% bruto domaćeg proizvoda nije uvijek u korelaciji odnosno nije uvijek razmjerna visoko postavljenim ciljevima.

Klub je mišljenja da vojska treba biti potpuno profesionalna, a profesionalni sastav može se osloniti i na dragovoljnu popunu, odnosno dragovoljne ročnike, te ugovornu pričuvu, pri čemu smatraju da se daleko više moglo već do sada postići kad je riječ o tim ljudskim resursima.

Pozitivnim drže da razvoj počiva na područjima ljudskih resursa i vojne izobrazbe, a tek onda materijalnih resursa i logističkog sustava, „jer je kapacitet i kompetencija ljudskih resursa nešto što je od prvorazrednog značenja“.

Također, pozitivnim ocjenjuju da se vojna izobrazba temelji na novim postavkama, prije svega civilnom sustavu izobrazbe, jer vojna obuka ne treba biti dio segregiranog sustava, već integralni dio sustava civilnog obrazovanja, poglavito visokog obrazovanja u RH. Raduje ih što će se posebna pozornost posvetiti sudjelovanju u projektima znanstveno-istraživačkog rada, što je uvjet ne samo organiziranosti nego i kompetencije vojnog osoblja. Zaključio je da će Klub podržati ovakav plan razvoja Oružanih snaga.

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je **Krešimir Ćosić (HDZ)**. Klub naglašava da se radi o kvalitetnom i važnom dokumentu koji će zasigurno predstavljati dobar temelj za dugoročni razvoj Oružanih snaga RH u razdoblju do 2015. godine, a s čime se slažu i mnogi neovisni vojni stručnjaci, kao i eksperti NATO-a, koji ocjenjuju da je glavna vrlina ovog dugoročnog programa razvoja ta da on realno prikazuje stanje u OS RH, te pruža dobru analizu potrebnih mjera za modernizaciju.

Napomenuo je da je Ekonomski institut u Zagrebu napravio recenziju ovog dokumenta, a odnosi se na projekciju makro ekonomskih parametara vezanih uz rast bruto nacionalnog dohotka u tom razdoblju, te planirana izdvajanja u državnom proračunu za potrebe Ministarstva obrane.

Naglašava da se dugoročni program temelji na nizu projekata i programa koji trebaju ne samo osigurati željene i definirane vojne sposobnosti, nego trebaju biti doprinos aktiviranju značajnog dijela hrvatske industrije i hrvatskog gospodarstva. Klub daje punu potporu ovom dokumentu.

U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorio je **Jozo Radoš (HNS)**. Podsjetio je da je temeljem Zakona o obrani ovaj dokument trebalo donijeti prije četiri godine, a on se tek sada predlaže, pa stoga, jednako kao što kasni donošenje ovog dokumenta, kasni i kompletan proces reformiranja Oružanih snaga. Klub je dapače mišljenja da nije provedena ni prva faza reforme, pa se dovodi u pitanje i naše članstvo u NATO-u.

Nadalje, Klub naglašava da ne postoji gotovo nikakva komunikacijska strategija koja bi hrvatskoj javnosti i građanima približila članstvo RH u NATO-u kao nešto poželjno i korisno za zemlju.

Ipak, Klub pozdravlja da se ide s konceptom dragovoljnih ročnika, što je trebalo učiniti već davno prije. Radoš se u svom izlaganju osvrnuo na „lošu strukturu obrambenog proračuna“ u kojem udio troškova za osoblje prelazi 74%. Postavlja pitanje kako će se ovi financijski planovi iz dugoročnog plana ostvariti temeljem takve strukture obrambenog proračuna.

Željka Antunović (SDP) govorila je u ime **Kluba zastupnika SDP-a**. Izrazila je zadovoljstvo što se raspravlja o ovoj temi, „jer mislim da je to jedno od bitnih nacionalnih pitanja, ali i razvojnih pitanja RH“ oko kojeg smatra da je moguće postići i politički konsenzus. Napominje da je ovaj dugoročni program razvoja oružanih snaga RH na tragu strategijskog pregleda obrane usvojenog u rujnu 2005. godine, a taj strategijski pregled obrane i dugoročni program razvoja nastavak je reformskih i transformacijskih procesa oružanih snaga započetih u 2000. godini.

Iznijela je određene kritike. Prva se odnosi na to da Vlada RH, odnosno Ministarstvo obrane, kasni s otvaranjem odnosno započinjanjem ove druge, naredne etape obrambenih reformi, a

odgađanje s reformama ima svoju jasno izraženu cijenu. Naime, Dugoročni plan razvoja predviđa dosezanje planirane brojčane veličine do 2009. godine. „Jednostavna računica pokazuje da se kašnjenje od jedne godine u transformaciji i smanjivanju sustava može iskazati kao gubitak ili kao trošak od oko 400 do 450 milijuna i to samo kao izravan trošak plaća i naknada osoblja“.

Klub procjenjuje da ozbiljnih reformskih zahvata u obrambenom sustavu neće biti ni 2007. godine, jer je to izbor na godina, te da će se umjesto godinu i pol do dvije, realno zakašnjenje produjiti na razdoblje od tri godine.

Iznijela je dojam kako dokument predstavlja ustvari ne baš do kraja realan popis želja, gdje je mogućnost realizacije planiranog više nego dvojbena. „U reformskim procesima treba maksimalno koristiti znanja i iskustva postojećeg osoblja čiji se bijeg iz sustava treba pod hitno zaustaviti, a jedan od načina kako to treba učiniti je poboljšati njihov materijalni položaj“. Klub traži od Vlade da se povećaju plaće u oružanim snagama.

U pojedinačnoj raspravi govorio je **Andrija Hebrang (HDZ)**, **Tomislav Čuljak**, **Stjepan Bačić (HDZ)**.

U ime **Kluba zastupnika HSS-a** u petominutnoj završnoj raspravi govorio je **Željko Pecek (HSS)**. Napomenuo je da se Dugoročni plan razvoja ne može donijeti ukoliko ne postoji podloga za njegovo donošenje, a to je Plan obrane RH, temeljem odredbi članka 5. Zakona o obrani. Taj Plan obrane, kao dokument nižeg reda, nije donesen, pa stoga Klub neće podržati ovaj Prijedlog, za koji drže da je rađen na parcijalan, a ne na sustavan način, jer da bi se moglo pristupiti njegovoj izradi bilo je potrebno prethodno donijeti dokumente koji predstavljaju podlogu za njegovo donošenje.

Završnu riječ u ime predlagatelja dao je **Mato Raboteg**. Konstatirao je da nije dovoljno učinjeno na planu komuniciranja javnosti o NATO-savezu, iako smatra da je jasno izraženo opredjeljenje da Hrvatska teži ka euroatlantskim integracijama i na obrambenom području, dakle, da postane članica NATO-a. Što se tiče

Plana obrane, napomenuo je da će on biti u Saboru u rujnu te da sada više neće biti plan općenarodne obrane, već će to biti sustav upravljanja krizama.

Naglasio je da u Dugoročnom planu razvoja prihod od nekretnina nije uzet kao sastavni dio financijskih sredstava namijenjen za razvoj vojnih programa.

„Mi idemo sada s Prijedlogom zakona o prenamjeni vojnih nekretnina gdje se planira formiranje fonda za prenamjenu vojnih nekretnina iz kojeg će se dio sredstava namjenski izdvajati za programe opremanja i modernizacije i za programe podizanja kvalitete stanovanja i životnog standarda pripadnika Oružanih snaga“.

Ovime je zaključena rasprava.

Zastupnici su sa 85 glasova „za“ i 5 „suzdržanih“ donijeli Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga RH 2006-2015., u tekstu kako ga je predložila Vlada RH.

S.Š.

PRIJEDLOG NACIONALNOG PROGRAMA SUZBIJANJA KORUPCIJE

Zastupnici Hrvatskog sabora su većinom glasova prihvatili Zaključak da se ne prihvaća Prijedlog Nacionalnog programa suzbijanja korupcije. Predlagatelj je zastupnica Vesna Škare-Ožbolt.

Ciljevi predloženog Nacionalnog programa suzbijanja korupcije jesu: sankcioniranje korumpiranih, osiguravanje poštovanja za nekorumpirane, jačanje profesionalne etike, državnoj i lokalnoj upravi, malom i srednjem poduzetništvu

i gospodarstvu jamčiti nesmetan razvoj, građanima osigurati odgovornu javnu upravu u njihovoj službi, te lokalnoj i državnoj vlasti vratiti povjerenje građana. Skupni cilj je korupciju smanjiti na razinu s koje neće biti zapreka za društveni, gospodarski i politički razvoj, a građani je neće doživljavati kao presudnu smetnju.

Kako je na sjednici održanoj 31. ožujka 2006.g. donijet Nacionalni program suzbijanja korupcije 2006-2008., te su

neke mjere već realizirane, a u izradi je i cjeloviti Akcijski plan za provedbu navedeno programa, Vlade RH predlaže Hrvatskom saboru ne prihvaćanje ovog Prijedloga.

Zastupnici Hrvatskog sabora su, bez rasprave, većinom glasova, sa 71 glasom „za“, 8 „suzdržanih“ i 6 „protiv“, prihvatili Zaključak da se ne prihvaća Prijedlog Nacionalnog programa suzbijanja korupcije.

A. F.

PRIJEDLOG ODLUKA O IMENOVANJU ZAMJENICA PRAVOBRANITELJICE ZA DJECU

Prijedlog odluka dostavila je pravobraniteljica za djecu **Mila Jelavić**, sukladno članku 27. Zakona o pravobranitelju za djecu.

- **Marija Gabelica-Šupljika** imenovana je zamjenicom pravobraniteljice za djecu.

- **Lora Vidović** imenovana je zamjenicom pravobraniteljice za djecu.

Zastupnici su većinom glasova podržali Prijedlog odluka.

I.Č.

PRIJEDLOG ODLUKE O IMENOVANJU DIJELA ČLANOVA UPRAVNOG VIJEĆA HRVATSKE IZVJEŠTAJNE NOVINSKE AGENCIJE

Hrvatski je sabor nakon rasprave na 21. sjednici donio Odluku o imenovanju dijela članova Upravnog vijeća Hrvatske izvještajne novinske agencije (četiri) u tekstu kako je predložila Vlada RH.

Sukladno Zakonu o HINA-i raspisan je javni poziv za novi mandat za članove

Upravnog vijeća HINA-e i od prijavljenih kandidata Vlada je sukladno Zakonu uputila Prijedlog Saboru za imenovanje onog dijela članova koji čine stručnjaci mr.sc. **Božo Skoko** za medije, mr.sc. **Dijana Katica**, **Dražen Jović** i mr.sc. **Ivan Rusan** iz reda ekonomsko-financijskih, pravnih i informatičkih stručnja-

ka kako je izvijestio na sjednici Hrvatskog sabora tajnik u Ministarstvu kulture **Jadran Antolović**. Dodao je da će se prijedlog za predstavnika zaposlenika naknadno dostaviti.

U raspravi dr.sc. **Antun Vujić** (SDP) u ime **Kluba zastupnika SDP-a** upozorio je na ozbiljnost ovog Prijedloga.

Dosadašnje Upravno vijeće dobilo je u Saboru najlaskavije ocjene jer je bilo sastavljeno od najkvalitetnijih stručnih ljudi kao što je predsjednik Ustavnog suda Jadranko Crnić i očekivali smo da će takvi ljudi i dalje biti izabrani, dok u ponudenom samo jedna osoba (dr. Rusan) pokriva zakonske kriterije. **Damir Kajin (IDS)** u ime Kluba zastu-

pnika IDS-a pitao zašto se naprasno bivšeg suca Ustavnog suda (J. Crnića) želi umiroviti jer je u HINA-i odradio pošteno svoj posao. Pojedinci koji se sada predlažu teško da će biti u stanju jamčiti neovisnost i dignitet HINA-e.

U pojedinačnoj raspravi javili su se **Nenad Stazić (SDP)** (boji se da se je Vlada osramotila ovakvim Prijedlo-

gom), **Antun Kapraljević (HNS)** (čini se je ovo nastavak politike smjenjivanja ljudi s rečenicom vi niste čovjek koji može provoditi tvrdnu politiku **HDZ-a**“), dr.sc. **Mato Crkvenac (SDP)** (ta Agencija više neće biti hrvatska nego Agencija HDZ-a).

D.K.

IZVJEŠĆE O RADU UPRAVNOG VIJEĆA HINE 2005/2006. GODINE

Jačanje preduvjeta za neovisno djelovanje

Nakon rasprave Hrvatski je sabor 30. lipnja 2006. prihvatio ovo Izvješće te ujedno zadužio Vladu RH da razmotri mogućnost povezivanja podataka Vjesnikove dokumentacije i HINA-e baze EVA. Prihvaćanje Izvješća predložili su Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav, Odbor za informiranje, informatizaciju i medije te Vlada RH.

Upravno vijeće Hine u proteklom je izvještajnom razdoblju nastavilo rad na jačanju organizacijskih, ekonomsko financijskih, razvojnih i drugih preduvjeta za djelovanje Hine kao samostalne javne ustanove i neovisnog javnog medija u nakani preustroja utvrđenog novim Zakonom o iz 2001. godine, a obavilo je sve redovite poslove iz svojih nadležnosti.

Ukupni prihod HINA-e povećan je s 30,20 milijuna kuna u 2002. na 32,62 milijuna kuna u 2005. godini ili za 8,01 posto, pri čemu je udio prihoda države osnivača smanjen na 51,14 posto (u 2002. bio je 53,46 posto). Za 2006. predviđeno je da udio prihoda Hine od poslovanja na tržištu medija, poslovnih i drugih informacija premaši 50 posto

ukupnih prihoda tako da bi se udio ukupne pretplate osnivača smanjio na 49,57 posto.

Od srpnja 2005. HINA primjenjuje cjelovit i jedinstven model komercijalnog poslovanja (Opći uvjeti). Među konkretnim najvažnijim odlukama Upravnog vijeća je ona o otvaranju stalnog dopisništva Hine u Bruxellesu kao sjedištu EU i NATO-a. U svim servisima HINA-e ukupno je tijekom 2005. emitirano više od 200 000 informacija, među novim informativnim sadržajima po svom značenju izdvaja se specijalizirani servis EUinfo. Pokazalo se da HINA u svom sadašnjem organizacijskom modelu (i s postojećom kadrovskom strukturom (160 stalno zaposlenih od kojih je 120 novinara i urednika) može uspješno zadovoljiti potrebe tradicionalnog medijskog tržišta kad je riječ o osnovnim tekstualnim i fotoagencijskim uslugama i servisima koji se kao „paketi“ nude pretplatnicima. U strukturi emitiranih vijesti o zbivanjima u Hrvatskoj bilo ih je 33,5 tisuća a onih iz svijeta oko 41,5 tisuća. O političkom životu Hrvatske HINA je izvijestila u 13 978 vijesti od kojih se 1 615 odnosi-

lo na Predsjednika Republike, 1 596 na Sabor i 2 539 na Vladu i ministarstva.

Popraviti stanje u medijima

Na sjednici Hrvatskog sabora **Pero Kovačević (HSP)** u ime **Kluba zastupnika HSP-a** naglasio je da se u ovoj raspravi treba osvrnuti i na stanje u medijima i kako ga popraviti. Stručnost, profesionalnost, objektivnost, pravovremenost i točnost u izvješćivanju temeljna su načela novinarstva i u tom dijelu u Hrvatskoj ima znatno problema. Znamo da se mnogi mediji u Hrvatskoj bave i oblikovanjem i formiranjem javnog mišljenja umjesto rada po spomenutim načelima. Njih u znatnoj mjeri u Hrvatskoj zadovoljavaju samo HINA i Hrvatski radio i primjer su za profesionalni i stručan rad, rekao je zastupnik. A posebno je problem izvješćivanja na lokalnim razinama (mediji prije svega u funkciji onog koji tamo obnaša vlast).

Klub zastupnika HSP-a podržat će Izvješće.

Dr.sc. **Andrija Hebrang (HDZ)** javio se u ime **Kluba zastupnika HDZ-a**.

Izvješće je u okvirima zakonskih obveza (trebalo je možda biti opširnije) i ovaj Klub će ga podržati. HINA je jedna od ključnih institucija u Hrvatskoj za promicanje istine, neovisnosti, služi kao rasadište vijesti i informacija a to je danas glavno oružje u svakoj zemlji. Zbog toga je status i stanje u HINA-i od posebnog značenja, jer to je institucija koja se, iako s malo godina staža (15), profilirala u vrhunsku profesionalnu kuću i najvažniji je problem jačanje HINA-e kao javne, samostalne, neovisne ustanove, rekao je, među ostalim. Ovim Izvješćem demantirane su i kuloarske priče da u HINA-i postoji urednički filter za slobodno novinarsko izražavanje. U svakom slučaju treba biti svjestan da je HINA najjače političko oružje, uz druge javne medije, i da mora ostati u rukama Sabora i državnom vlasništvu bez obzira na to bude li njen prihod iz državnog proračuna ispod 50 posto (treba poboljšati informiranje o radu Sabora).

Dr.sc. **Zlatko Kramarić (HSL)** izvjestio je da će **Klub zastupnika HSL-a** prihvatiti ovo Izvješće. Teško je očekivati da mediji budu puno bolji od nas (bipolarizacija političke scene) no u tom smislu HINA je dobar primjer kako se ipak može, bez obzira što je društvo u tranziciji pokazati jedna objektivna slika našeg društva.

Nažalost, HINA je samo jedan od igrača u ovoj velikoj medijskoj utakmici i tržište je prilično jasno raspodijeljeno, no nije najveći problem u „velikim“ medijima već na lokalnoj razini. Bilo bi dobro da HINA postane upravo taj jedan kodeks ponašanja za medije a da poli-

tika ipak uskoro otvori temu o stanju medija na lokalnoj razini.

Web ne samo za pretplatnike

Jozo Radoš (HNS) javio se u ime **Kluba zastupnika HNS-a** koji će također podržati Izvješće. Ova rasprava (bez političkih optužbi) potvrđuje je demokratskog napretka RH ili bar napretka na području koje treba imati HINA. Postavlja se pitanje koje je sada novo mjesto Hine u sustavu izvještavanja u RH, pa iako postoje uzori, standardi, neka su pitanja tu otvorena. U tom smislu zastupnika zanima da HINA uspije u svom nastojanju da prezentira i posreduje ozbiljno informaciju, no na site-u HINA-e su vrlo štute informacije, osim za pretplatnike, i to nije dobro. Ako za to država treba povećati svoj udio u financiranju HINA-e neka poveća a web kao sve snažnije sredstvo dobivanja informacija ne bi trebao biti pretplatnički koncipiran.

I **Klub zastupnika HSS-a** podržat će Izvješće, rekao je **Ante Markov (HSS)** primijetivši da se iz rasprave gotovo stječe dojam o jednom idealnom stanju u medijima jer naravno, Hina je temeljac tog stanja. Treba tražiti da se ustraje na načelima i principima na kojima HINA danas funkcionira.

Umrežavanje sustava najvažnija je zadaća Hine u budućem razdoblju, otvaranje besplatne web stranice je jedan princip koji bi trebao dokazati da je HINA okvir za pozitivno medijsko djelovanje, rekao je, među ostalim, dodajući da počesto tiskovne konferencije HSS-a nisu zanimale HINU.

Nenad Stazić (SDP) izvjestio je da **Klub zastupnika SDP-a** podržava Izvješće i misli da je HINA-a vrijedna nacionalna agencija, da dobro i profesionalno radi. SDP nema nikakvih velikih zamjerki na način praćenja političkih stranki i događaja u Hrvatskoj, možda bi se moglo prigovoriti na brzinu emitiranja vijesti, da nije ujednačena i standardizirana. Uz sve zadaće koje HINA ispunjava **Klub zastupnika SDP-a** predlaže da HINA, koja je zaštićena zakonom i ima izvjesnu budućnost, preuzme još jednu i da se vrijedna dokumentacija, baza podataka kuće „Vjesnik“ poveže s HINA-inom bazom Eva kako to nacionalno blago ne bi slijedilo sudbinu „Vjesnika“.

U pojedinačnoj raspravi podržavši Izvješće sudjelovali su **Ivica Klem (HDZ)**, mr.sc. **Alenka Košiša Čičin-Šain (HNS)**, dr.sc. **Zvonimir Sabati (HSS)** ne zaobilazeći ni stanje u našem novinarstvu.

U završnoj riječi u ime podnositelja Izvješća ravnatelj HINA-e **Mirko Bolfek** raspravu je ocijenio korisnom a u vezi s financijskom neovisnošću Hine naglasio da je riječ o strateškom konceptu jer da se mediju koji se ne potvrđuje na tržištu zapravo umanjuje njegova vjerodostojnost i kredibilitet. (sponzoriranoj informaciji se ne vjeruje, čak i kad je točna).

Hrvatski je sabor prihvatio ovo Izvješće (88 „za“, 3 „suzdržana“) te zaključak, sukladno prijedlogu Odbora za informiranje, informatizaciju i medije, kojim se zadužuje Vlada RH da razmotri mogućnost povezivanja podataka Vjesnikove dokumentacije i HINA ine baze podataka Eva.

D.K.

IZVJEŠĆE O RADU NACIONALNE ZAKLADA ZA ZNANOST, VISOKO ŠKOLSTVO I
TEHNOLOGIJSKI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2005. GODINU

Prednost ulaganju u znanje i ideje

Vizija Zaklade je transformacija hrvatskog društva u društvo znanja, razvoj svjetski prepoznatljivog istraživanja i gospodarstva temeljenog na znanju, kroz ulaganje u ljude i ideje, poticanje suradnje i promicanje izvrsnosti.

Zastupnici su jednoglasno prihvatili predloženi Zaključak.

O IZVJEŠĆU

Jedan od temeljnih strateških ciljeva i zadaća Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH je integracija hrvatskog istraživačkog prostora u Europski istraživački prostor. Zbog toga je Zaklada u 2005. godini započela suradnju s nekoliko srodnih europskih organizacija: Irskom zakladom za znanost, Finskom akademijom, Njemačkom zakladom za znanost i Švicarskom nacionalnom zakladom za znanost. Struktura, organizacija, financijski instrumenti i pravila rada tih organizacija bila su uzorom u razvijanju strateškog plana, pravila rada i financijskih instrumenata Zaklade. Zaklada je svoja pravila uskladila s Europskom znanstvenom zakladom i postavila si za cilj uključivanje u punopravno članstvo te organizacije.

RADNA TIJELA

Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu raspravio je pitanje kao matično radno tijelo. Nakon provedene rasprave, Odbor je jednoglasno donio slijedeći

Zaključak: Odbor predlaže Hrvatskom saboru da prihvati Izvješće o radu Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH za 2005. godinu.

MIŠLJENJE VLADE

Vlada RH predlaže Hrvatskom saboru da prihvati Izvješće o radu Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH za 2005. godinu.

RASPRAVA

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je **Krešimir Čosić (HDZ)**. U uvodnom dijelu kazao je kako je u protekloj godini učinjen značajan korak naprijed u radu Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH. „Uspoređujući predmetno Izvješće za 2005. godinu s izvješćima iz prošlih godina vidljivo je da je rad ove institucije unaprijeđen kako u organizacijskom tako i u smislu ostvarenih rezultata“. Konstatirao je da je Zaklada raspisala i provela prve natječaje za odobravanje sredstava, te također pridobila na suradnju i sudjelovanje nekoliko istaknutih znanstvenika što je važno za kredibilitet i širi međunarodni ugled ove institucije. Iz navedenih razloga i pozitivnih značajnih iskoraka u prošloj godini treba očekivati značajni napredak ove institucije i u narednom razdoblju.

U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorio je **Nikola Vuljanić (HNS)**. U

uvodu je kazao kako je Izvješće Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH standardno dobro i sustavno pregledno. „Ciljevi Zaklade su jasni i dobri, metodika rada je suvremena, inteligentna i ono što je posebno važno hrabra“. Klub zastupnika HNS-a će u potpunosti podržati ovo izvješće. Zaključno govoreći Vuljanić je istaknuo jednu negativnu osobinu, a to je slaba informiranost o radu Zaklade, kako u akademskoj zajednici tako i u široj javnosti.

U ime **Kluba zastupnika MDS-a** govorio je **Željko Pavlic (MDS)**. Kazao je kako podržava ovo Izvješće uz primjedbu da bi za razvoj znanosti i obrazovanja trebalo izdvajati puno više sredstava nego što je to bio slučaj dosad. „S jedne strane imamo vizije i ciljeve, a s druge strane imamo godišnje 6 ili 7 milijuna kuna, s tim sredstvima ne možemo napraviti ništa“. Premali je udio u BDP-u koji odvajamo za znanost i tehnologiju. Trenutno iznosi oko 1,2%, a trebao bi biti negdje oko 3%. Istaknuo je kako tek 20% znanstvenika u RH sudjeluje u razvoju gospodarstva, a poveznica između znanosti i gospodarstva je iznimno važna jer povećava konkurentnost naših proizvoda, zaključio je Pavlic.

Ovime je zaključena rasprava.

Zastupnici su jednoglasno sa 91 glasom „za“ podržali Zaključak kojim se prihvaća Izvješće o radu Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH za 2005. godinu.

I.Č.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU ZA 2005. GODINU AGENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

Zbirke osobnih podataka u središnji registar

Zastupnici su većinom glasova prihvatili predloženo Izvješće čiji je predlagatelj Agencija za zaštitu osobnih podataka.

O IZVJEŠĆU

Zakonom o zaštiti osobnih podataka uređena je zaštita osobnih podataka o fizičkim osobama, te nadzor nad prikupljanjem, obradom i korištenjem osobnih podataka u Hrvatskoj. Zakonom je utvrđeno osnivanje Agencije za zaštitu osobnih podataka kao samostalne pravne osobe odgovorne Saboru, koja dio svojih poslova i zadataka obavlja kao javne ovlasti.

EU je Direktivom 46/95. iz 1995. godine uputila zahtjev svim svojim članicama da zakonodavno urede područje zaštite osobnih podataka utvrđujući za to rok od tri godine. Direktiva 46/95 istovremeno utvrđuje istovjetnu obvezu i za sve buduće članice EU. Hrvatska je kao zemlja članica Vijeća Europe prihvatila obveze iz Konvencije o zaštiti osoba pri automatskoj obradi podataka (Konvencija 108), te Dodatnog protokola uz Konvenciju za zaštitu osoba pri automatiziranoj obradi podataka u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka. Iz svega ovog proizlaze obveze i zadaci Agencije da pored svojih obveza koje proizlaze iz zakona, aktivno sudjeluje u usklađivanju zakonodavstva RH sa zakonodavstvom EU.

Utvrđeni su poslovi koje Agencija obavlja kao javne ovlasti: nadzire provođenje zaštite osobnih podataka, ukazuje na uočene zloporabe prikupljanja osobnih podataka, sastavlja listu država i međunarodnih organizacija koje imaju

odgovarajuće uređenu zaštitu osobnih podataka, rješava povodom zahtjeva za utvrđivanje povrede prava zajamčenih Zakonom, vodi središnji registar.

Agencija odgovara na upite voditelja zbirke osobnih podataka koji se uglavnom odnose na traženje tumačenja zakonskih odredbi te njihovu obvezu dostave evidencija o zbirkama osobnih podataka Agenciji. Upiti fizičkih osoba u vezi sa zaštitom osobnih podataka najčešće se odnose na pitanja matičnog broja građana, te javno objavljivanje podataka kao povredu privatnosti. Najčešće se traži mišljenje smatra li se pojedini skup osobnih podataka zbirkom osobnih podataka u smislu Zakona.

RADNA TIJELA

Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, imajući u vidu da se radi o prvom izvješću Agencije za zaštitu osobnih podataka koja je tijekom 2005. godine osigurala temeljne preduvjete za rad (stvaranje stručne službe, nabava opreme, osiguravanje poslovnog prostora i sl.) u raspravi je ocijenio da Izvješće sadrži najrelevantnije podatke o radu Agencije i da se kao takvo može prihvatiti. Podržana je najavljena aplikacija za dostavu evidencije o zbirkama osobnih podataka u središnji registar i na jezicima nacionalnih manjina, što je u skladu s odredbama Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina.

U raspravi je posebno ukazano na slučajeve zloporaba korištenja jedinstvenog matičnog broja građana čije se upisivanje traži u brojnim upitnicima, a da se prethodno nije zatražila izjava o suglasnosti za njegovo korištenje. S

obzirom na to da je matični broj građana postao tajni podatak, ocjena je Odbora da bi problem identifikacijske oznake hrvatskih državljana trebalo riješiti kroz predstojeće izmjene zakonske regulative. Nakon provedene rasprave Odbor je jednoglasno odlučio predložiti Saboru donošenje Zaključka kojim se prihvaća Godišnje izvješće o radu za 2005. godinu.

Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav raspravio je ovo Izvješće kao matično radno tijelo. Odbor je utvrdio da je Agencija podnijela Godišnje izvješće o radu na temelju članka 31. Zakona o zaštiti podataka i suglasio se s aktivnostima Agencije tijekom 2005. godine. Nakon rasprave Odbor je jednoglasno predložio Saboru donošenje Zaključka kojim se prihvaća predmetno Godišnje izvješće.

RASPRAVA

U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorila je **Alenka Košiča Čičin-Šain (HNS)**. Naglasila je da je razvojem suvremenog društva senzibiliziran odnos prema informacijama, posebice u domeni zaštite osobnih podataka, čime se želi zaštititi privatnost i nepovredivost svakog čovjeka. Zastupnica ističe da su razvojem informatičke tehnologije, pojavom Interneta i elektroničkog poslovanja stvorene neograničene mogućnosti zadiranja u privatnost i zloporabe osobnih podataka. Sve više dolazi do izražaja nužnost sustavne zaštite osobnih podataka, uspostavljanje jedinstvenog standarda zaštite, jer država mora zaštititi svoje građane. Košiča smatra da je ovo područje u nas bilo pri-

lično zanemareno, a tek je 2003. godine donesen Zakon o zaštiti osobnih podataka.

Ističe da su u Hrvatskoj propisi kojima se štiti privatnost rasuti u nizu različitih zakona, pa građani ne znaju ni prepoznati kad im se prava krše, nisu svjesni ni koliku zaštitu privatnosti uživaju u pojedinim slučajevima, kome i kada trebaju uskratiti svoje podatke i slično. K tome, dolazi i do nedoumica što je točno osobni podatak koji se mora zaštititi. Upravo je Agencija institucija koja se brine o zaštiti osobnih podataka hrvatskih građana, te nadzire njihovo

prikupljanje, obradu i korištenje, unutar granica RH, ali i izvan granica, one-mogućavajući da se osobni podaci šalju u zemlje koje nemaju uređenu zaštitu podataka.

Zastupnica napominje da iako Hrvatska ima Zakon o zaštiti podataka, on se vrlo često loše primjenjuje, a još češće krši, pa imamo situacije prikupljanja osobnih podataka bez privole ispitanika, većeg opsega prikupljanja osobnih podataka od nužnog, ne upoznavanja ispitanika sa svrhom prikupljanja itd.

U ime **Kluba zastupnika HSP-a** govorio je **Tonči Tadić (HSP)**. Iznio je

osnovnu zamjerku Kluba na ovo Izvješće poradi koje ga neće podržati. Naime, tijekom prošle godine Hrvatska udruga banaka odlučila je formirati Hrvatski registar obveza po kreditima, kako bi se omogućilo cirkuliranje podataka o zaduženosti građana među bankama. „Ne može nitko u ovoj zemlji stvarati bazu podataka o bilo kome bez da pitaju tu osobu i da pitaju Agenciju smiju li to raditi“.

Ovime je zaključena rasprava. **Zastupnici su većinom glasova, sa 86 glasova „za“, 7 „suzdržanih“ i 1 „protiv“ prihvatili predloženo Izvješće.**

S.Š.

GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVITAK ZA 2005. GODINU

Na 21. sjednici Hrvatski sabor je, bez rasprave, potvrdio Godišnja financijska izvješća HBOR-a za 2005. godinu. Zastupnici su se suglasili s ocjenom matičnog Odbora za financije i državni proračun, da je ta institucija u prošloj godini u potpunosti ostvarila strateške ciljeve - potporu obnovi i razvitku gospodarstva, te poticanje razvoja područja od posebne državne skrbi i otoka.

Kako je uvodno napomenuo **Antun Kovačev**, predsjednik Uprave HBOR-a, ukupna bilančna suma te Banke krajem 2005. iznosila je oko 13 mlrd. i 700 mln. kuna, što je 17-postotno povećanje u odnosu na prethodnu godinu. Tome je najviše pridonijelo povećanje bruto kredita, za oko 44 posto. Ukupno je odobreno oko 4 mlrd. 700 mln. kuna kredita za potrebe gospodarstva, te izdano jamstava teških oko milijardu i 450 mln. kuna. Najveći porast kreditiranja (za 206 posto) zabilježen je u sektoru malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva, kojem je odobreno 694 mln. kuna.

Spomenuo je i poslove na osiguranju izvoza od političkih i komercijalnih rizika, koje Banka obavlja u ime i za račun države (ukupno odobreno oko milijardu kuna, što je povećanje od 66 posto).

Krajem prošle godine kapital Banke iznosio je oko 4 mlrd. i 900 mln. kuna (osiguran je pričuvama za sve moguće rizične plasmane). HBOR je lani ostvario ukupne prihode od 694,7 mln. kuna, dok su rashodi iznosili 524 mln. kuna, a dobit oko 170 mln. kuna (zahvaljujući tome zadržana je realna vrijednost kapitala). Najznačajnije aktivnosti te institucije u 2005. godini bile su usmjerene na provedbu novih kreditnih programa, jačanje aktivnosti poticanja izvoza te snižavanje kamatnih stopa na kredite, pa i retroaktivno (kamata za izvoznike smanjena je na 5 posto, a za sve ostale gospodarske subjekte na 7 posto). Uz dva nova programa namijenjena izvoznicima (za pripremu izvoza te za izdavanje činidbenih jamstava), potpisano je sedam novih sporazuma o suradnji s izvoznim bankama i izvozno-kreditnim agencijama iz Austrije, Kraljevine Jordana, NR Kine, Ukrajine, Turske i Ruske Federacije te sklopljeno pet osnovnih ugovora o kreditiranju izvoza s bankama inozemnih kupaca u Rusiji, Srbiji i Kazahstanu. Radi približavanja korisnicima otvoreni su novi područni uredi u Osijeku i Gospiću, nastavljeno je s organiziranjem seminara za podu-

zetnike početnike, itd. Osim toga, organizirane su dvije međunarodne konferencije - o poticanju izvoza te o stranim ulaganjima - kao i više radionica na tu temu. U suradnji s Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja RH završen je proces usklađenja uvjeta programa kreditiranja s pravnom stečevinom EU. Započet je i proces reorganizacije Banke, tako da su svi kreditni poslovi objedinjeni u jednom sektoru, uz jačanje informatičke podrške.

Po riječima gospodina Kovačeva, u prva četiri mjeseca ove godine odobreno je više od milijardu kuna kredita te osiguran izvozni promet u iznosu od 360 mln. kuna. Dodatno je povećano kreditiranje malog i srednjeg poduzetništva (za 60 posto), osmišljen je pripremni program kreditiranja za zaštitu okoliša te usvojen novi program za kreditiranje pronalazaka.

Budući da se nitko nije javio za riječ predsjednik je zaključio raspravu i dao na glasovanje Prijedlog odluke o potvrđivanju Godišnjih financijskih izvješća HBOR-a za 2005. godinu. Donesena je gotovo jednoglasno (90 glasova „za“ i 1 „suzdržan“).

M.Ko.

Izbori-imenovanja-razrješenja

Nevenka Majdenić, predsjednica **Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove** predstavila je slijedeće prijedloge odluka:

- **Željko Rohatinski** imenuje se za guvernera Hrvatske narodne banke.

Jedini u raspravi govorio je zastupnik **Pero Kovačević (HSP)** u ime **Kluba zastupnika HSP-a**. Izrazivši neslaganje s monetarnom politikom koju provodi HNB u posljednjih šest godina, zastupnik je rekao da, iako Klub zastupnika HSP-a nema ništa protiv Željka Rohatinskog osobno, ne mogu podržati nje-

govo imenovanje ako se ne predstavi strategija buduće aktivnosti središnje financijske institucije RH.

- **Tonči Tadić**, izabran je za člana Nacionalnog odbora, a razrješuje se član Nacionalnog odbora **Anto Đapić**.

- **Vlado Jelkovac**, izabran je za člana Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu, a razrješuje se član Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu, **Ivan Vučić**.

- **Anto Bagarić**, izabran je za člana Odbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, a razrješuje

se član Odbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, **Ivan Vučić**.

- **Spomenka Avberšek**, imenuje se članom Odbora za rad, socijalnu politiku i zdravstvo iz reda predstavnika sindikata više razine, a razrješuje se član Odbora za rad, socijalnu politiku i zdravstvo iz reda predstavnika sindikata više razine, **Duška Marinković Drača**.

Zastupnici su većinom glasova prihvatili ove prijedloge.

A. F.

izvješća
HRVATSKOGA
SABORA

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA:
Ružica Šimunović

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

REDAKCIJA: Ivana Čerkez, Ana Favro, Mirjana Kozar, Marija Krakić (zamjenica glavne i odgovorne urednice), Đurda Krmpotić, Marta Micek, Jasenka Šarlija, Sanja Šurina i Vjekoslav Žugaj

GRAFIČKO - TEHNIČKI UREDNIK: Ivo Rada

TAJNICA REDAKCIJE: Gordana Petrović

ADRESA REDAKCIJE: 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

tel: 01/4569-722

fax: 01/6303-018

Web: <http://www.sabor.hr>

E-mail: sabor@sabor.hr

POŠTARINA: plaćena u pošti 10000 Zagreb

PRETPLATA NA ŽIRO-RAČUN BR: 2390001-1100016162

Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

TISAK: Tiskara Hrvatskoga sabora